

QUICKSCAN WET NATUURBESCHERMING

MOLSWINGELSDWARSDIJK

TE NEDERWEERT

Ecologie

Rapportage quickscan Wet natuurbescherming

Molswingelsdwarsdijk te Nederweert

Opdrachtgever	Bergs Advies Leveroyseweg 9A 6093 NE Heythuysen
Rapportnummer	13836.002
Versienummer	D2
Status	Eindrapportage
Datum	26 mei 2021
Vestiging	Limburg Rijksweg Noord 39 6071 KS Swalmen 088 - 5001600 swalmen@econsultancy.nl
Opsteller	Mevrouw S. Westbroek, MSc
Paraaf	
Kwaliteitscontrole	De heer ing. M.H.M. Gijsbers
Paraaf	

Kwaliteitszorg

Econsultancy is lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Het NGB is een vereniging van ecologische advies- en onderzoeksbureaus die werkt aan de kwaliteit van advisering gericht op natuur, landschap, water, milieu en ruimte en die de belangen behartigt van groene adviesbureaus. Het Netwerk hanteert een gedragscode die opdrachtgevers en andere belanghebbenden een basis biedt om de leden aan te spreken op de kwaliteit van hun werk.

Econsultancy werkt volgens een dynamisch kwaliteits- en milieusysteem, zoals beschreven in het kwaliteits- en milieuhandboek. Ons kwaliteits- en milieusysteem is gecertificeerd volgens de eisen in de NEN-EN-ISO 9001 en NEN-EN-ISO 14001.

Betrouwbaarheid

Dit onderzoek is op zorgvuldige wijze uitgevoerd conform de toepasselijke en van kracht zijnde regelgeving ten aanzien van natuurwetgeving. Het onderzoek betreft een momentopname en geeft een inschatting van de geschiktheid van de onderzoekslocatie voor beschermde soorten en het al dan niet voorkomen van soorten. De gebruikte informatie omtrent verspreiding van soorten is deels afkomstig uit de NDFF en mag niet zonder toestemming worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar gemaakt worden. Econsultancy aanvaardt op voorhand geen aansprakelijkheid ten aanzien van mogelijke beslissingen die de opdrachtgever naar aanleiding van het door Econsultancy uitgevoerde onderzoek neemt.

In het algemeen kan gesteld worden dat een quickscan geldig is voor een periode van 2 tot 3 jaar, tenzij in deze periode de ecologische omstandigheden wezenlijk zijn veranderd en/of de Wet natuurbescherming, dan wel inzichten hieromtrent zijn gewijzigd. Bij uitstel van de uitvoering van een project met meer dan 3 jaar verdient het de aanbeveling de resultaten van de quickscan opnieuw te toetsen.

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	1
2	GEBIEDSBESCHRIJVING	2
	2.1 Huidig gebruik onderzoekslocatie en omgeving	2
	2.2 Toekomstig gebruik van de onderzoekslocatie en voorgenomen ingrepen	4
3	ONDERZOEKSMETHODIEK	5
4	OVERZICHT VAN DE NATIONALE NATUURWETGEVING	6
	4.1 Zorgplicht	6
	4.2 Soortenbescherming	6
	4.3 Gebiedenbescherming	7
	4.4 Houtopstanden	8
5	AANGETROFFEN EN TE VERWACHTEN BESCHERMDE SOORTEN	9
	5.1 Vogels	9
	5.2 Vleermuizen	12
	5.3 Overige zoogdieren	13
	5.4 Reptielen	15
	5.5 Amfibieën	16
	5.6 Vissen	17
	5.7 Ongewervelden	17
	5.8 Vaatplanten	19
6	TOETSING AAN SOORTENBESCHERMING	20
	6.1 Broedvogels	20
	6.2 Vleermuizen	21
	6.3 Overige zoogdieren	22
	6.4 Reptielen	23
	6.5 Vissen	23
	6.6 Amfibieën	24
	6.7 Ongewervelden	24
	6.8 Algemene grondgebonden zoogdieren en amfibieën	25
	6.9 Overige soort(groep)en	25
7	TOETSING AAN GEBIEDENBESCHERMING	26
	7.1 Natura 2000	26
	7.2 Natuurnetwerk Nederland	26
8	HOUTOPSTANDEN	28
9	SAMENVATTING EN CONCLUSIES	29

Bijlage 1 toelichting verbodsbepalingen Wet natuurbescherming
 Bijlage 2 verklarende woordenlijst

1 INLEIDING

Econsultancy heeft van Berghs Advies opdracht gekregen voor het uitvoeren van een quickscan Wet natuurbescherming aan de Molswingelsdwarsdijk te Nederweert.

De quickscan Wet natuurbescherming is uitgevoerd in het kader van de ontwikkeling van een crematorium met bijbehorende voorzieningen en heeft als doel in te schatten of er op de onderzoekslocatie planten- en diersoorten aanwezig of te verwachten zijn, die volgens de Wet natuurbescherming een beschermde status hebben en die mogelijk negatieve invloed kunnen ondervinden door de voorgenomen ingreep. Tevens is beoordeeld of de voorgenomen ingreep invloed kan hebben op Natura 2000-gebieden, houtopstanden die middels de Wet natuurbescherming zijn beschermd, of op gebieden die deel uitmaken van het Natuurnetwerk Nederland.

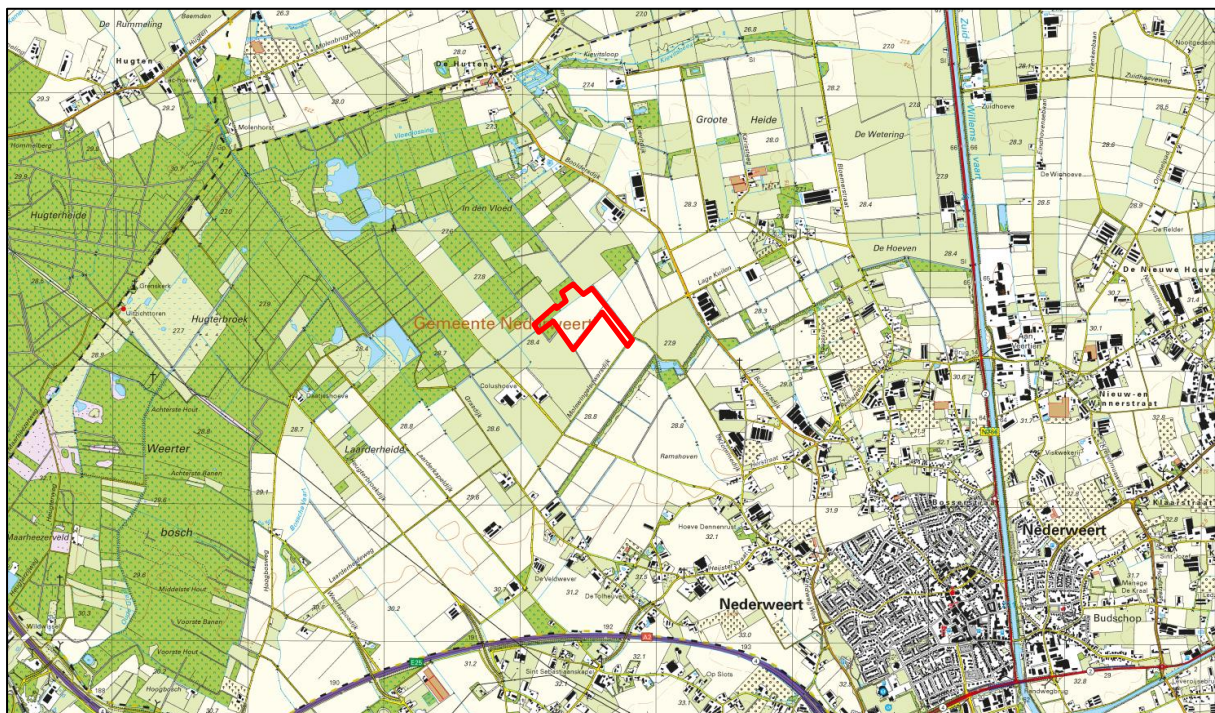
Econsultancy is lid van de branchevereniging "Netwerk Groene Bureaus" en werkt volgens de door het Netwerk opgestelde gedragscode en protocollen. In dat kader verklaart Econsultancy ten behoeve van de onderzoekslocatie niet eerder betrokken te zijn geweest voor ecologische advisering of ecologisch onderzoek.

2 GEBIEDSBESCHRIJVING

2.1 Huidig gebruik onderzoekslocatie en omgeving

De onderzoekslocatie (± 11 ha) ligt aan de Molswingelsdwarsdijk, circa 3,5 kilometer ten noordwesten van de kern van Nederweert. In figuur 1 is de topografische ligging van de onderzoekslocatie weergegeven.

Volgens de topografische kaart van Nederland zijn de coördinaten van het midden van de onderzoekslocatie $X = 177.411$, $Y = 368.421$.

Figuur 1. Topografische ligging onderzoekslocatie (rood omkaderd).

De onderzoekslocatie bestaat grotendeels uit akkerland met aan de zuidzijde een eikenlaan en aan de noordwestzijde bosschages die met name bestaan uit wilg, grove den, eik en berk. Aan de noord- en oostzijde bevindt zich een watergang (de Rosveldlossing). Tevens zijn er enkele smallere slootjes en greppels aanwezig.

De onderzoekslocatie grenst aan de noordoostzijde aan de onverharde Bissebranddijk en aan de zuidwestzijde aan de eveneens onverharde Proosdijk. De Molswingelsdwarsdijk bevindt zich ten zuidoosten van de onderzoekslocatie.

Rondom de onderzoekslocatie bevindt zich vooral open, grootschalig, agrarisch landschap, bosschages en verharde en onverharde wegen, al dan niet met laanbomen erlangs. De onderzoekslocatie is gelegen op circa 50 meter afstand ten zuidoosten van de Weerterbossen, die onderdeel uitmaken van het Natura 2000-gebied Weerter- en Budelerbergen & Ringselven.

In figuur 2 is een luchtfoto van de onderzoekslocatie en de directe omgeving weergegeven. De figuren 3 t/m 11 geven een impressie van de onderzoekslocatie, middels foto's die zijn genomen tijdens het veldbezoek op 23 februari 2021.

Figuur 2. Luchtfoto onderzoekslocatie (witte stippellijn) en directe omgeving.

Figuur 3. Rosveldlossing langs Bissebranddijk aan oostzijde onderzoekslocatie.

Figuur 4. Rij met eiken binnen onderzoekslocatie.

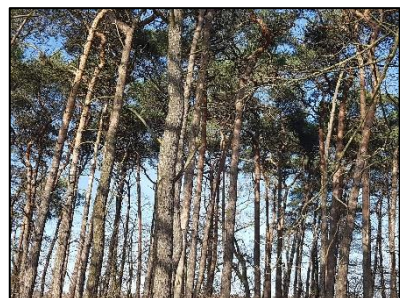
Figuur 5. Akkerland binnen onderzoekslocatie.

Figuur 6. Akkerland binnen onderzoekslocatie.

Figuur 7. Mantel-zoomvegetatie langs westzijde onderzoekslocatie.

Figuur 8. Bosschage met grove den aan noordwestzijde onderzoekslocatie.

Figuur 9. Bosschage met o.a. berk ten zuidwesten van de onderzoekslocatie.

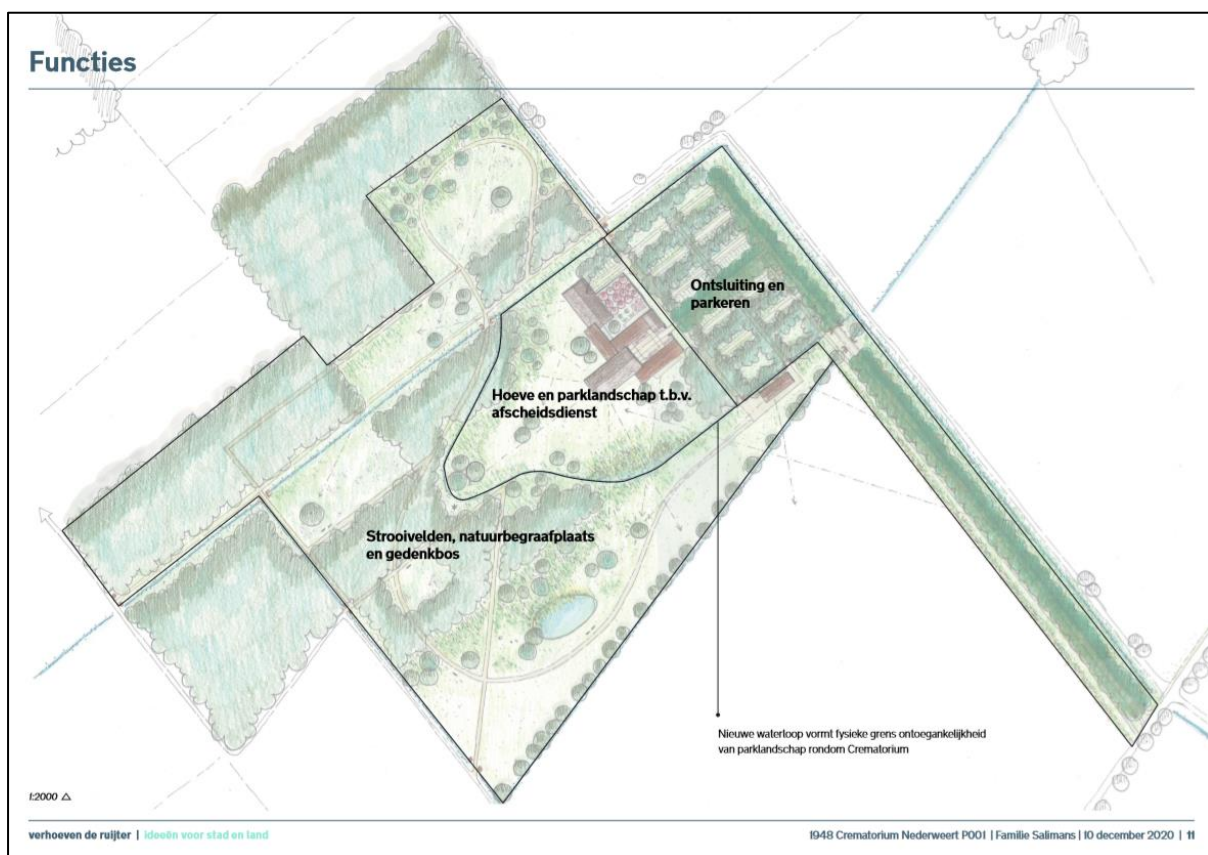
Figuur 10. Rosveldlossing aan noordwestzijde van de onderzoekslocatie.

Figuur 11. Greppel langs Proosdijk ten westen van de onderzoekslocatie.

2.2 Toekomstig gebruik van de onderzoekslocatie en voorgenomen ingrepen

De initiatiefnemer is voornemens ter plaatse van de onderzoekslocatie een crematorium met parkeervoorziening en daaromheen parklandschap met strooivelden, een natuurbegraafplaats en gedenkbos te realiseren (figuur 12). De bouwfase zal circa 1,5 jaar in beslag nemen.

Figuur 12. Globaal inrichtingsvoorstel met functies in nieuwe situatie (bron: Verhoeven | De Ruijter)

3 ONDERZOEKSMETHODIEK

Het onderzoek is uitgevoerd middels het verrichten van een veldbezoek en een bureauonderzoek. Op deze wijze is inzicht verkregen in de aanwezigheid van geschikt habitat en de daarbij te verwachten beschermde soorten, gesitueerd op of nabij de onderzoekslocatie.

Het veldbezoek is afgelegd op 23 februari 2021. Tijdens dit veldbezoek is de gehele onderzoekslocatie, alsmede de directe omgeving beoordeeld. Gedurende het veldbezoek is gelet op de mogelijke aanwezigheid van beschermde en bedreigde soorten op basis van het aanwezige habitat.

Verder is aan de hand van verspreidingsatlassen, andere standaardwerken en op basis van “expert judgement” nagegaan welke bijzondere planten- en diersoorten er voor kunnen komen op de onderzoekslocatie en zijn omtrent gebiedsbescherming gegevens van de provincie Limburg opgevraagd. Actuele verspreidingsgegevens van flora en fauna zijn uit de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) opgevraagd.

De quickscan Wet natuurbescherming is een toets van de ecologische potenties van de onderzoekslocatie en betreft geen volwaardig soort(en) specifiek onderzoek. Er zijn in het onderhavige onderzoek geen inventarisaties uitgevoerd van soorten en soortgroepen. Een ecologische inventarisatie bestaat meerdere veldbezoeken gedurende de voor de soortgroep meest gunstige periode van het jaar.

4 OVERZICHT VAN DE NATIONALE NATUURWETGEVING

Dit hoofdstuk geeft achtergrondinformatie over de natuurwetgeving waaraan de voorgenomen ingreep op de onderzoekslocatie wordt getoetst. Er wordt een globale toelichting gegeven ten aanzien van potentiële overtredingen van de Wet natuurbescherming bij de meest voorkomende soorten en soortgroepen. Dit hoofdstuk is niet toegespitst op de situatie op de onderzoekslocatie, maar geeft enkel een beschrijving van de vigerende wetgeving. De Wet natuurbescherming is gericht op:

- het beschermen en ontwikkelen van de natuur, mede vanwege de intrinsieke waarde en het behouden en herstellen van de biologische diversiteit;
- het doelmatig beheren, gebruiken en ontwikkelen van de natuur ter vervulling van maatschappelijke functies;
- het verzekeren van een samenhangend beleid gericht op het behoud en beheer van waardevolle landschappen, vanwege hun bijdrage aan de biologische diversiteit en hun cultuurhistorische betekenis, mede ter vervulling van maatschappelijke functies.

De bevoegdheid voor het verlenen van ontheffingen en vrijstellingen bij soortenbescherming ligt grotendeels bij de provincies. De provincie is bevoegd gezag voor de toetsing van handelingen met mogelijke gevolgen voor beschermde dier- en plantensoorten (de soortenbeschermingsbepalingen) én voor Natura 2000-gebieden (de gebiedenbeschermingsbepalingen). Alleen bij ruimtelijke ingrepen waarmee grote nationale belangen zijn gemoeid, blijft het Rijk bevoegd gezag.

4.1 Zorgplicht

Het eerste artikel in de Wet natuurbescherming heeft betrekking op de zorgplicht en heeft betrekking op het voorkomen of beperken van schade aan soorten en gebieden, voor zover deze niet middels overige verbodsbepalingen zijn gereguleerd. Het gaat daarbij in de praktijk vooral om minder streng beschermde soorten, waarbij het onnodig doden, verwonden of beschadigen dient te worden vermeden.

In bijlage 1 wordt dit artikel nader toegelicht.

4.2 Soortenbescherming

Bij een quickscan wordt in beeld gebracht of er (potentiële) vaste rust- of voortplantingsplaatsen aanwezig zijn van de soorten uit de verschillende beschermingsregimes. Vervolgens wordt beoordeeld of de voorgenomen ingreep verstrend kan zijn en of nader onderzoek noodzakelijk wordt geacht.

De Wet natuurbescherming onderscheidt beschermingsregimes voor soorten op grond van internationale verdragen, aangevuld met soorten die vanuit een nationaal oogpunt beschermd worden. Hierdoor zijn er in de Wet natuurbescherming drie verschillende verbodsartikelen per categorie soorten;

- soorten van de Vogelrichtlijn (*artikel 3.1*);
- soorten van de Habitatrichtlijn en de verdragen van Bern en Bonn (*artikel 3.5*);
- andere soorten (*artikel 3.10*).

In bijlage 1 worden deze artikelen nader toegelicht.

4.3 Gebiedenbescherming

Indien een plangebied in of nabij een beschermd gebied is gelegen, dan dient te worden bepaald of er een (extern) effect valt te verwachten. Het gaat daarbij om Natura 2000-gebieden en gebieden behorend tot het Natuurnetwerk Nederland.

4.3.1 Natura 2000

Natura 2000 is de benaming voor een Europees netwerk van natuurgebieden waarin belangrijke flora en fauna voorkomen, gezien vanuit een Europees perspectief. Met Natura 2000 wil men deze flora en fauna duurzaam beschermen. De staatssecretaris van Economische Zaken heeft voor Nederland ruim 160 Natura 2000-gebieden aangewezen. Gezamenlijk hebben ze een oppervlak van ruim 1,1 miljoen hectare. Ze maken deel uit van een samenhangend netwerk van natuurgebieden in de Europese Unie die zijn aangewezen op grond van de vogelrichtlijn en habitatrichtlijn. Het doel van Natura 2000 is het keren van de achteruitgang van de biodiversiteit.

Binnen een gebied kan spanning optreden tussen economie en ecologie. In een zogenaamd beheerplan leggen Rijk en provincies vast welke activiteiten, op welke wijze mogelijk zijn. Uitgangspunt is steeds het realiseren van ecologische doelen met respect voor en in een zorgvuldige balans met wat particulieren en ondernemers willen. Het opstellen gebeurt daarom in overleg met alle direct betrokkenen, zoals beheerders, gebruikers, omwonenden, gemeenten, natuurorganisaties en waterschappen. Samen geven ze invulling aan beleven, gebruiken en beschermen. Daar draait het om in de Nederlandse Natura 2000-gebieden (bron: Regiegroep Natura 2000).

Het is verboden zonder vergunning van gedeputeerde staten een project te realiseren dat niet direct verband houdt met of nodig is voor het beheer van een Natura 2000-gebied, maar afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied. (artikel 2.7, lid 2).

Handelingen die een negatieve invloed hebben op Natura 2000-gebieden, worden slechts onder strikte voorwaarden toegestaan. Een vergunning is vereist. Door middel van het Nederlandse vergunningstelsel wordt een zorgvuldige afweging gewaarborgd. De vergunningen zullen beoordeeld en afgegeven worden door de desbetreffende provincie.

4.3.2 Natuurnetwerk Nederland

Het Natuurnetwerk Nederland is het Nederlands netwerk van bestaande en nieuw aan te leggen natuurgebieden. Het netwerk moet natuurgebieden beter verbinden met elkaar en met het omringende agrarisch gebied.

Het Natuurnetwerk Nederland bestaat uit:

- bestaande natuurgebieden, waaronder de 20 Nationale Parken;
- gebieden waar nieuwe natuur aangelegd wordt;
- landbouwgebieden, beheerd volgens agrarisch natuurbeheer;
- ruim 6 miljoen hectare grote wateren: meren, rivieren, de Noordzee en de Waddenzee;
- alle Natura 2000-gebieden.

Conform artikel 1.12 van de Wet natuurbescherming dragen gedeputeerde staten in hun provincie zorg voor de totstandkoming en instandhouding van een samenhangend landelijk ecologisch netwerk, genaamd 'Natuurnetwerk Nederland'. Zij wijzen daartoe in hun provincie gebieden aan die tot dit netwerk behoren.

De planologische begrenzing en beschermingsregimes van het Natuurnetwerk Nederland loopt via het traject van de provinciale ruimtelijke structuurvisies en verordeningen.

4.4 Houtopstanden

De bescherming van houtopstanden conform hoofdstuk 4 van de Wet natuurbescherming heeft als doel om het aanwezige areaal bos in Nederland te behouden. Onder houtopstanden vallen alle zelfstandige eenheden van bomen, boomvormers of struiken van een oppervlakte van tien are of meer of rijbeplanting die meer dan twintig bomen omvat. In bijlage 1 (tabel VI) worden de regels nader toegelicht.

Wanneer houtopstanden geveld worden, niet vallende onder artikel 4.1 van de Wet natuurbescherming, geldt een meldingsplicht bij Gedeputeerde Staten van desbetreffende provincie (artikel 4.2 Wnb). Op basis van deze melding wordt door de provincie beoordeeld of de voorgenomen velling aanvaardbaar is in het kader van natuur- en landschapswaarden. Indien er geen bezwaar is om de houtopstanden te kappen, verplicht artikel 4.2 van de Wet natuurbescherming om binnen 3 jaar na het vellen of tenietgaan van de houtopstand op dezelfde grond houtopstanden opnieuw aan te planten. Er geldt een algehele vrijstelling van de herplantplicht voor houtopstanden die gekapt worden in het kader van natuurbeheer en natuurbehoud.

Indien bij de voorgenomen ontwikkeling herplantplicht geldt, maar niet voldaan kan worden aan de herplantplicht op de projectlocatie zelf, dan dient een ontheffing aangevraagd te worden met betrekking tot de herplantplicht bij de desbetreffende provincie. De provincie toetst vervolgens of voldaan wordt aan de bij de provinciale verordening gestelde regels voor herbeplanting op andere perceelsgronden. Deze regels hebben onder andere betrekking op de kwaliteit, oppervlakte en locatie van de andere grond en de natuurwaarde van de te vellen houtopstand. Tevens kan ontheffing verleend worden van herplantplicht ter plaatse, indien gewerkt wordt via een door het ministerie goedgekeurde gedragscode die gebruikt mag worden door een van de betrokken partijen voor een wijze van vellen en een wijze van herplanten.

5 AANGETROFFEN EN TE VERWACHTEN BESCHERMDE SOORTEN

Het voorkomen van planten- en diersoorten in een gebied wordt mede bepaald door de aanwezigheid van geschikt leefgebied. Een soort kan in zijn leefgebied gebruik maken van verschillende plekken om te verblijven. Al deze plekken (biotopen) kunnen een bepaalde functie voor de soort vervullen. In dit hoofdstuk wordt op basis van het aanwezige habitat / verblijfsmogelijkheden samen met verspreidingsgegevens beschreven welke beschermde soorten binnen de onderzoekslocatie kunnen voorkomen. Afhankelijk van de soort wordt ingegaan op de potentiële aanwezigheid van vaste rust- of voortplantingsplaatsen, foerageergebied en verbindingroutes. Tevens wordt beoordeeld of de voorgenomen plannen een negatief effect kunnen hebben op de mogelijk aanwezige beschermde soorten. In hoofdstuk 6 wordt beschreven welke juridische implicaties dit voor het project heeft.

5.1 Vogels

5.1.1 Broedvogels (nesten jaarrond beschermd)

Er zijn broedvogels waarvan de nesten ook beschermd zijn op het moment dat ze niet voor de voortplanting in gebruik zijn. Binnen het agrarische buitengebied kunnen dit nestlocaties zijn van: boerenzwaluw, boomvalk, bosuil, gierzwaluw, grote gele kwikstaart, havik, huismus, huiszwaluw, kerkuil, ooievaar, ransuil, roek, slechtvalk, steenuil, torenvalk en wespendif. Van deze soorten kunnen nestlocaties van de boerenzwaluw, gierzwaluw, huismus, huiszwaluw en slechtvalk op voorhand worden uitgesloten. Deze soorten zijn afhankelijk van bebouwing als nestlocatie, welke ontbreekt op de onderzoekslocatie. Ook nestlocaties van de ooievaar kunnen op voorhand worden uitgesloten vanwege het ontbreken van geschikte nestlocaties. De ooievaar broedt op hoge plekken zoals telefoonpalen, hoge bomen, schoorstenen, kerktorens, hoogspanningsmasten of door de mens gemaakte palen met houten platform.

Kerkuil en steenuil

Volgens verspreidingsgegevens uit de NDFF zijn in de afgelopen tien jaar in de omgeving van de onderzoekslocatie waarnemingen bekend van kerkuil en steenuil. Kerkuil en steenuil zijn beiden gebonden aan agrarisch gebied, en maken vaak gebruik van ingebouwde nestkasten en in het geval van steenuil ook nestkasten in bomen. Tevens kunnen steenuil en kerkuil gebruik maken van opstallen zoals schuren als verblijfplaats. Binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden zijn geen potentiële nestlocaties voor kerkuil en steenuil aangetroffen. Wel maakt de onderzoekslocatie mogelijk deel uit van het foerageergebied van kerkuil en steenuil. In de omgeving zijn echter voldoende alternatieve akkerlanden aanwezig, waardoor uitgesloten kan worden dat bij de voorgenomen herontwikkeling essentieel foerageergebied voor deze soorten verloren gaat. Overtreding van de Wet natuurbescherming ten aanzien van kerkuil en steenuil kan op basis van de quickscan worden uitgesloten.

Roek

Roeken zijn echte koloniebroeders. De kolonies bestaan meestal uit enkele tientallen tot een honderdtal nesten. Binnen de invloedssfeer van de onderzoekslocatie zijn geen nesten van roek waargenomen. Overtreding van de Wet natuurbescherming ten aanzien van roek kan op basis van de quickscan worden uitgesloten.

Boomvalk, bosuil, havik, ransuil, torenvalk en wespendif

Volgens verspreidingsgegevens uit de NDFF zijn er in de afgelopen tien jaar in de omgeving van de onderzoekslocatie waarnemingen bekend van boomvalk, bosuil, havik, ransuil, torenvalk en wespendif. Deze soorten komen onder andere tot broeden in (hoge) bomen.

Bosuil broedt met name in boomholtes. Het ontbreekt echter aan geschikte holtes van voldoende omvang die door de bosuil kunnen worden gebruikt al broedplaats. De soort komt daarnaast tot broeden in nestkasten of ruimtes in gebouwen. De torenvalk broedt met name in door de mens gemaakte torenvalkkasten. Torenvalkkasten en nestkasten voor de bosuil zijn niet aanwezig op de planlocatie of binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden. Overtreding van de Wet natuurbescherming ten aanzien van bosuil en torenvalk kan daarom op basis van de quickscan worden uitgesloten.

De boomopstand op en nabij de onderzoekslocatie is geïnspecteerd op de aanwezigheid van grote nesten. In de bosschage ten westen van de onderzoekslocatie is een nest aangetroffen dat mogelijk in gebruik is door boomvalk, havik, ransuil of wespandief (zie figuur 13). Ten tijde van het veldbezoek zijn geen roofvogels of uilen waargenomen. Aanwezigheid van een broedplaats van een vogelsoort met een vaste verblijfplaats op dit nest kan, op basis van het veldbezoek, echter niet worden uitgesloten.

De bouwwerkzaamheden van het crematorium vinden echter op ruim 200 meter afstand vanaf het betreffende nest plaats. In de huidige situatie, waarin het terrein gebruikt wordt voor intensieve landbouw, is bovendien reeds sprake van het gebruik van relatief grote en luidruchtige landbouwmachines. Hierdoor zal er sprake zijn van een zekere mate van gewinning aan de factoren waarvan tijdelijk sprake is bij de aanlegwerkzaamheden van het crematorium, zoals het af- en aanrijden van vrachtauto's, het gebruik van bouwmaterialen, bouwkransen, hoogwerker en heftrucks. Het aanleggen van groen en paden nabij de bosschages zal eveneens niet leiden tot een toename van verstoring ten opzichte van de huidige situatie van intensieve landbouw. Bovendien ontstaat hierdoor een groene buffer tussen het crematorium en de bosschages. Overtreding van de Wet natuurbescherming ten aanzien van deze soorten kan daarom tijdens de aanlegfase, op basis van de quickscan, worden uitgesloten.

In de gebruiksfase wordt, gezien de aard van de plannen, geen toename van geluid of trillingen verwacht ten opzichte van de huidige situatie, waarbij het perceel in gebruik is voor intensieve landbouw. In de huidige situatie wordt reeds door omwonenden gewandeld (met honden) rondom de bosschages. Waardoor er ook sprake is van gewinning aan eventuele aanwezigheid van mensen nabij de bosschages. Het is aannemelijk dat de planlocatie in de nieuwe situatie, door de realisatie van parklandschap en gedenkbos, geschikter zal zijn als broed- en leefgebied voor roofvogels en uilen dan de huidige akker. Om deze redenen worden geen nadelige effecten verwacht op roofvogels en uilen als gevolg van de voorgenomen plannen en wordt aanvullend onderzoek naar deze soorten niet noodzakelijk geacht. Overtreding van de Wet natuurbescherming ten aanzien van deze soorten kan daarom op basis van de quickscan worden uitgesloten.

Figuur 13. Groot nest in boom (rode stip) ten westen van onderzoekslocatie (wit omlijnd).

Grote gele kwikstaart

De grote gele kwikstaart is volgens verspreidingsgegevens uit de NDFF in de omgeving van de onderzoekslocatie waargenomen. De soort broedt en foerageert vrijwel uitsluitend aan de oevers van (snelstromende) beken en rivieren, liefst met loofbos of loofbomen omzoomd. De soort maakt zijn nest vlak bij stromend water in een nis in een muur of onder een brug of bij boomwortels in oevers. Op de onderzoekslocatie is vanwege de aanwezigheid van water en bosschages geschikt habitat voor grote gele kwikstaart aanwezig (zie figuur 10). Aanwezigheid van een broedplaats van de grote gele kwikstaart kan, op basis van het veldbezoek, daarom niet worden uitgesloten (zie hoofdstuk 6).

5.1.2 Categorie 4 broedvogels

In Limburg wordt onderscheid gemaakt tussen vogels met jaarrond beschermde nesten (de zogenaamde categorie 1 t/m 3 soorten) en vogels die voldoende flexibel worden geacht om elders een nieuw nest te bouwen, maar wel dusdanig kwetsbaar dat de functionaliteit van het leefgebied niet in het geding mag komen. Dit zijn de zogenaamde categorie 4 soorten. Volgens verspreidingsgegevens uit de NDFF zijn categorie 4 soorten in de omgeving waargenomen als: blauwe reiger, buizerd, grutto, ijsvogel, kramsvogel, oeverwaluw, paapje, ringmus, roerdomp, sperwer, spotvogel, wulp, en zwarte specht. Voor de roerdomp is vanwege het ontbreken van rietland geen geschikt habitat voorhanden op de onderzoekslocatie. Blauwe reiger, buizerd, grutto, ijsvogel, kramsvogel, oeverwaluw, paapje, ringmus, sperwer, wulp en spotvogel kunnen in meer of mindere mate gebruik maken van de gras- en akkerlanden en omliggende bosschages als broed- en foerageergebied. Gezien de bosschages echter behouden zullen blijven en er in de omgeving veel alternatieve bosschages en akker- en weilanden aanwezig zijn, zal geen essentieel leefgebied van deze soorten verloren gaan bij de voorgenomen herontwikkeling. Overtreding van de Wet natuurbescherming ten aanzien van categorie 4 broedvogels kan worden uitgesloten.

5.1.3 Overige broedvogels

De beplanting op de onderzoekslocatie kan nestgelegenheid bieden aan broedvogelsoorten zoals houtduif, koolmees, zwarte kraai, ekster, scholekster, kievit en graspieper. De nesten van deze soorten zijn alleen beschermd op het moment dat ze als zodanig in gebruik zijn. Overtredingen van verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming zijn te voorkomen (zie hoofdstuk 6).

5.2 Vleermuizen

Volgens het cursusdictaat “Vleermuizen en Planologie” (Limpens, H., & Regelink, J., 2017) is de onderzoekslocatie gelegen in een deel van Nederland waar de volgende vleermuissoorten kunnen voorkomen: gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, rosse vleermuis, bosvleermuis, laatvlieger, gewone grootoorvleermuis, grijze grootoorvleermuis, watervleermuis, meervleermuis, franjestaart, ingekorven vleermuis, Brandt’s vleermuis en baardvleermuis. Aangezien bebouwing op de onderzoekslocatie ontbreekt, kunnen vaste rust- en voortplantingsplaatsen van strikt gebouwbewonende soorten op voorhand worden uitgesloten.

Verblijfplaatsen op de onderzoekslocatie

De aanwezige bomen op- en in de directe omgeving van de onderzoekslocatie zijn onderzocht op holtes, spleten en/of loshangend schors, die kunnen dienen als potentiële vaste rust- of voortplantingsplaats voor boombewonende vleermuizen. Er zijn enkele bomen aangetroffen met loszittende schors en holtes die mogelijk door boombewonende vleermuizen, zoals de gewone grootoorvleermuis, franjestaart, watervleermuis, rosse vleermuis en ruige dwergvleermuis gebruikt kunnen worden als vaste verblijfplaats (figuur 14, 15 en 16). Bij kap van bomen met holtes of loszittende schors, of als er extra verlichting nabij deze bomen wordt aangebracht, kunnen eventuele verblijfplaatsen ongeschikt raken. In dat geval is in eerste instantie een aanvullende inspectie nodig om te bepalen of er potentieel voor vleermuizen geschikte holten aanwezig zijn (zie hoofdstuk 6).

Figuur 14. Loszittende schors en holtes.

Figuur 15. Holtes in berk.

Figuur 16. Holtes in berk.

Verblijfplaatsen buiten de onderzoekslocatie

Er zijn grenzend aan de onderzoekslocatie enkele bomen aangetroffen met loszittende schors en holtes die mogelijk door boombewonende vleermuizen, zoals de gewone grootoorvleermuis, franjestaart, watervleermuis, rosse vleermuis en ruige dwergvleermuis gebruikt kunnen worden als vaste verblijfplaats (figuur 14, 15 en 16). Bij kap van bomen met holtes of loszittende schors, of als er extra verlichting nabij deze bomen wordt aangebracht, kunnen eventuele verblijfplaatsen ongeschikt raken.

In dat geval is in eerste instantie een aanvullende inspectie nodig om te bepalen of er potentieel voor vleermuizen geschikte holten aanwezig zijn (zie hoofdstuk 6).

Foerageerhabitat

De onderzoekslocatie zal, gelet op het aanwezige habitat gebruikt kunnen worden door in de omgeving verblijvende vleermuizen als gewone dwergvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis en gewone grootoorvleermuis om te foerageren. De plannen zullen echter geen aantasting van belangrijk foerageerhabitat vormen. Door de voorgenomen ingreep zal het aanbod van foerageermogelijkheden niet in het geding komen, in de directe omgeving is meer geschikt foerageerhabitat voor vleermuizen aanwezig. Het betreft diverse akker- en weilanden, parken en bosschages in de omgeving.

Vliegroutes

Vleermuizen maken veelal gebruik van lijnvormige (donkere) landschapselementen als houtsingels, beken en lanen om zich te verplaatsen tussen verblijfplaatsen en foerageergebieden. Hoewel zich op de onderzoekslocatie een eikenlaan bevindt, maakt deze geen onderdeel uit van een essentiële vliegroute van vleermuizen. Dit omdat de betreffende bomenrij niet aansluit op andere lijnvormige elementen zoals bomenrijen of bosschages, waardoor deze geen verbinding vormt tussen verblijfplaatsen en foerageergebieden. De bosschages rondom de onderzoekslocatie maken mogelijk wel onderdeel uit van essentiële vliegroutes van vleermuizen. Er worden geen nadelige effecten op deze potentiële vliegroutes verwacht als de bosschages die als vliegroute kunnen fungeren hun aaneengesloten karakter behouden en een toename van verlichting, ook van strooilicht, wordt voorkomen. Dit omdat vleermuizen zeer gevoelig zijn voor verlichting. Indien nadelige effecten op potentiële vliegroutes niet kunnen worden uitgesloten, is nader onderzoek nodig om de functie van de bomenrijen en bosschages voor vleermuizen te bepalen (zie hoofdstuk 6).

5.3 Overige zoogdieren

Alle zoogdieren in Nederland zijn beschermd. Voor sommige algemeen voorkomende soorten geldt een provinciale vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkeling. Op deze wijze is er onderscheid te maken in streng beschermde en minder streng beschermde soorten.

Volgens verspreidingsgegevens van de NDFF en Broekhuizen et al. (2016) ligt de onderzoekslocatie binnen het verspreidingsgebied van de volgende streng beschermde grondgebonden zoogdieren: Bever, boommarter, das, eekhoorn, steenmarter en wild zwijn.

Bever

Volgens verspreidingsgegevens uit de NDFF zijn in de omgeving van de onderzoekslocatie waarnemingen bekend van de bever. De bever komt voor in het overgangsgebied tussen land en water zoals moerassen, langs beken, rivieren en meren. De aanwezigheid van bossen op de oevers is een vereiste. Ter plaatse van de onderzoekslocatie en de directe omgeving is oppervlaktewater aanwezig, evenals bosschages op de oevers. Echter zijn er geen sporen, zoals wissels, vraatsporen of verblijfplaatsen van de bever waargenomen. Bij gebruik van een locatie door deze soort zijn dergelijke sporen vrij eenvoudig aan te treffen. Gelet op het ontbreken ervan kan worden gesteld dat de onderzoekslocatie en directe omgeving niet in gebruik zijn door de bever. Verstoring, vernieling of beschadiging ten opzichte van deze soort is dan ook niet aan de orde. Overtreding van de Wet natuurbescherming ten aanzien van bever kan daarom worden uitgesloten.

Boommarter

In Nederland komt de boommarter in allerlei typen en leeftijden bos voor. Boommarters kiezen hun rustplaatsen vaak in boomholten, konijnen-, vossen of dassenhollen, tussen boomwortels of onder takkenbossen. Nesten zitten vaak in boomholtes en soms in gebouwen die in of aan de rand van het

bos staan. De bosschages rondom en binnen de onderzoeklocatie vormen een geschikt leefgebied voor de boommarter. Er zijn geschikte dagrustplaatsen aanwezig in de vorm van takkenbossen (figuur 17 en 18). Het ontbreekt echter aan geschikte holtes van voldoende omvang die door de boommarter kunnen worden gebruikt als voortplantingsplaats. De aanwezigheid van een voortplantingsplaats in de directe omgeving van de planlocatie kan daarom worden uitgesloten. Bovendien zullen de bosschages als gevolg van de voorgenomen plannen naar verwachting niet worden aangetast.

Mits de bosschages als gevolg van de voorgenomen plannen niet worden aangetast, kan overtreding van de Wet natuurbescherming ten aanzien van de boommarter worden uitgesloten. Indien deze bosschages toch worden aangetast, zijn negatieve invloeden ten aanzien van deze soort op de onderzoekslocatie niet op voorhand uit te sluiten (zie hoofdstuk 6).

Figuur 17 en 18. Geschikte takkenbossen die door de boommarter en steenmarter kunnen worden gebruikt als rust- en verblijfplaatsen.

Das

De das komt volgens verspreidingsgegevens uit de NDDF voor in de omgeving. Tijdens het veldbezoek zijn op de onderzoekslocatie en de directe omgeving geen loop- of eetsporen, latrines en/of wissels aangetroffen die duiden op de aanwezigheid en/of het gebruik van de onderzoekslocatie door de das. Bij intensief gebruik van een locatie door deze soort zijn dergelijke sporen vrij eenvoudig aan te treffen. Gelet op het ontbreken ervan kan worden gesteld dat de onderzoekslocatie niet of slechts incidenteel in gebruik is door de das. Verstoring ten aanzien van de das als gevolg van de voorgenomen ingreep is niet aan de orde.

Steenmarter

De bosschages rondom en binnen de onderzoeklocatie vormen een geschikt leefgebied voor de steenmarter. Er zijn geschikte rust- en verblijfplaatsen aanwezig in de vorm van takkenbossen (figuur 17 en 18). De aanwezigheid van een rust- en verblijfplaats van de steenmarter in de directe omgeving van de planlocatie kan daarom niet worden uitgesloten. Het overige deel van de onderzoekslocatie (gras- en akkerland) vormt minimaal geschikt habitat voor de steenmarter vanwege het ontbreken van schuilmogelijkheden in de vorm van bijvoorbeeld struwelen. Mits de bosschages als gevolg van de voorgenomen plannen niet worden aangetast, kan overtreding van de Wet natuurbescherming ten aanzien van de steenmarter worden uitgesloten. Indien deze bosschages toch worden aangetast, zijn negatieve invloeden ten aanzien van deze soort op de onderzoekslocatie niet op voorhand uit te sluiten. Met ingang van de Wet natuurbescherming (2017) geldt binnen de provincie Limburg voor de steenmarter een algemene vrijstellingsperiode (hoofdstuk 6).

Eekhoorn

Eekhoorns komen van nature voor in loofbos, naaldbos of gemengd bos, maar ook in tuinen, parken en houtwallen in de buurt van bos. De bosschages rondom en binnen de onderzoekslocatie vormen een geschikt leefgebied voor de eekhoorn. De rest van de onderzoekslocatie vormt slechts minimaal geschikt habitat voor de eekhoorn. De (hoge) bomen op en rond de onderzoekslocatie konden door het ontbreken van bladerdek goed worden onderzocht op de aanwezigheid van nesten. Er zijn geen nesten van eekhoorns aangetroffen, zodat de aanwezigheid van een vaste rust- of voortplantingsplaats van eekhoorn kan worden uitgesloten. Overtreding van de Wet natuurbescherming ten aanzien van eekhoorn kan daarom worden uitgesloten.

Wild zwijn

Het wild zwijn komt volgens verspreidingsgegevens uit de NDFF voor in de omgeving. Deze soort komt voor in droge en natte voedselrijke loofbossen en gemengde bossen. Tijdens het veldbezoek zijn op de onderzoekslocatie en de directe omgeving geen wroetsporen, loopsporen of uitwerpselen aangetroffen die duiden op de aanwezigheid en/of het gebruik van de onderzoekslocatie door het wild zwijn. Bij intensief gebruik van een locatie door deze soort zijn dergelijke sporen vrij eenvoudig aan te treffen. Gelet op het ontbreken ervan kan worden gesteld dat de onderzoekslocatie niet of slechts incidenteel in gebruik is door het wild zwijn. Verstoring ten aanzien van het wild zwijn als gevolg van de voorgenomen ingreep is niet aan de orde. Bovendien zullen de bosschages als gevolg van de voorgenomen plannen naar verwachting niet worden aangetast. Overtreding van de Wet natuurbescherming ten aanzien van het wild zwijn kan daarom worden uitgesloten.

Overige streng beschermde soorten

Het voorkomen van overige grondgebonden zoogdieren waarvoor geen vrijstelling geldt, is tijdens het veldbezoek niet vastgesteld. Vanwege het ontbreken van geschikt habitat kan het voorkomen ervan redelijkerwijs worden uitgesloten.

Licht beschermde soorten

De onderzoekslocatie vormt geschikt habitat voor een aantal soorten grondgebonden zoogdieren. Het gaat daarbij om algemene soorten als ree, konijn, mol en verschillende muizensoorten. Tijdens het veldbezoek zijn zowel muizenholen, molshopen als reeënsporen aangetroffen. Door de voorgenomen werkzaamheden bestaat de kans dat licht beschermde soorten worden verstoord. Voor deze soorten geldt de algemene zorgplicht (hoofdstuk 6).

5.4 Reptielen

Volgens verspreidingsgegevens uit de NDFF zijn in de afgelopen 10 jaar in de omgeving van de onderzoekslocatie de volgende streng beschermde reptielen waargenomen: hazelworm, levendbarende hagedis en zandhagedis.

De levendbarende hagedis heeft heide en hoogveen als voorkeurs habitat, maar komt ook voor in open bossen en ruige graslanden, in bermen van (spoor)wegen en een beperkt deel van de duinen. Het is een vochtminnende soort die in genoemde landschapstypen veel wordt aangetroffen op oevers en vochtige terreindelen. De hazelworm wordt voornamelijk waargenomen op bos- en heideterreinen, maar maakt daarnaast gebruik van tal van verschillende habitattypes. In Nederland is de zandhagedis sterk gebonden aan duin- en heidegebieden (bron: RAVON).

Op de onderzoekslocatie is, vanwege het ontbreken van duin- en heidegebieden, geen geschikt habitat voor de zandhagedis aanwezig. De bosschages binnen en grenzend aan de onderzoekslocatie vormen wel een geschikt habitat voor de levendbarende hagedis en hazelworm. Het is daarom mogelijk dat de hazelworm en/of de levendbarende hagedis gebruik maken van deze delen van de onder-

zoekslocatie. Vanwege de aard van de rest van onderzoekslocatie (intensieve landbouw) en het grotendeels ontbreken van verschillende microklimaten, is het niet aannemelijk dat er op de rest van de onderzoekslocatie een bestaande populatie aanwezig is. Indien de bosschages worden aangetast, zijn negatieve invloeden ten aanzien van deze soorten op de onderzoekslocatie niet op voorhand uit te sluiten. Met ingang van de Wet natuurbescherming (2017) geldt binnen de provincie Limburg voor de hazelworm en levendbarende hagedis echter een algemene vrijstellingsperiode (hoofdstuk 6).

5.5 Amfibieën

Volgens verspreidingsgegevens uit de NDFF zijn in de afgelopen 10 jaar in de omgeving van de onderzoekslocatie de volgende streng beschermde amfibieën waargenomen: Alpenwatersalamander, heikikker en poelkikker.

Alpenwatersalamander

De Alpenwatersalamander is niet kieskeurig wat betreft zijn voortplantingsbiotoop. In het voorjaar is hij in allerlei typen water te vinden, zolang het niet snel stromend of rijk aan vis is. De soort komt vaak voor in de buurt van bos en/of houtwallen. Hij heeft een voorkeur voor zandige leemgronden, waar hij voorkomt in beboste gebieden (loofbos) of kleinschalige landschappen met heggen en struwelen (bron: RAVON). De watergangen op en nabij de onderzoekslocatie vormen geschikt voortplantingswater voor de Alpenwatersalamander. De bosschages binnen de onderzoekslocatie kunnen daardoor onderdeel uitmaken van het landbiotoop / overwinteringsbiotoop van deze streng beschermde amfibieënsoort. Akkers en intensief benut grasland worden echter gemeden door de Alpenwatersalamander. Het is aannemelijk dat de planlocatie in de nieuwe situatie, door de realisatie van parklandschap en gedenkbos en watergangen met flauwe oevers, geschikter zal zijn als leefgebied voor de Alpenwatersalamander dan de huidige akker.

Bij aantasting van de bosschages of watergangen dient de functie van de onderzoekslocatie voor de Alpenwatersalamander nader te worden onderzocht. Tevens dient de algemene zorgplicht in acht te worden genomen (hoofdstuk 6).

Heikikker

De heikikker heeft een zeer duidelijke voorkeur voor de landschapstypen heide, hoogveen, laagveen en halfnatuurlijk grasland, maar mijdt intensief gebruikte agrarische landschappen, infrastructuur en bebouwing (bron: RAVON). De onderzoekslocatie vormt daardoor geen geschikt land- en voortplantingshabitat voor de heikikker. Negatieve effecten zijn op voorhand uit te sluiten.

Poelkikker

De poelkikker is een zon- en warmteminnende soort met een voorkeur voor onbeschaduwde wateren. De oeverzone moet bij voorkeur goed begroeid zijn. Het is een kritische soort, die houdt van voedselarm en schoon water met een voorkeur voor zwak zure, stilstaande wateren in bos- en heidegebieden op de hogere zandgronden (bron: RAVON). Gezien de eisen die de poelkikker stelt aan zijn leefgebied wordt de onderzoekslocatie niet geschikt geacht als voortplantings- en landhabitat. De watergangen op de planlocatie zijn, vanwege de ligging in intensief bemest akkerland, voedselrijk en de oevers worden intensief bewerkt. Overtreding van de Wet natuurbescherming ten aanzien van poelkikker kan op basis van de quickscan worden uitgesloten.

Algemene amfibieënsoorten

De onderzoekslocatie vormt geschikt landhabitat voor algemene amfibieënsoorten als kleine watersalamander, bruine kikker en gewone pad. De watergangen kunnen voortplantingsmogelijkheden bieden aan deze soorten. Op de onderzoekslocatie kunnen deze soorten beschutting vinden tussen de ruigte en onder de takkenhopen. Voor deze soorten geldt een vrijstelling in het kader van de Wet natuurbescherming.

scherming, waardoor een ontheffing bij verstoring niet noodzakelijk is. Het is echter wel zaak om aandacht te schenken aan de zorgplicht (zie hoofdstuk 6).

5.6 Vissen

Volgens verspreidingsgegevens van de NDFF ligt de onderzoekslocatie binnen het verspreidingsgebied van de streng beschermde vissoort grote modderkruiper. Daarnaast komen de bittervoorn en kleine modderkruiper in de omgeving voor. Deze laatste twee soorten vallen niet onder de soorten bescherming van de Wet natuurbescherming, maar zijn wel aangewezen als doelsoort voor het Natura-2000 gebied Weerter- en Budelerbergen & Ringselven, dat gelegen is op enkele tientallen meters vanaf de onderzoekslocatie. Omdat de watergangen binnen de onderzoekslocatie in verbinding staan met de watergangen van het Natura 2000-gebied, zouden eventuele bittervoorns en kleine modderkruipers binnen de onderzoekslocatie onderdeel uit kunnen maken van dezelfde populatie als de dieren in het Natura 2000-gebied. Hierdoor zouden de werkzaamheden in het plangebied kunnen leiden tot effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van deze soorten binnen het Natura 2000-gebied. Om deze reden zijn ook de kleine modderkruiper en bittervoorn zekerheidshalve meegenomen in onderhavige quickscan.

Omdat kleine modderkruipers en bittervoorns wijdverspreid voorkomen in verschillende soorten watergangen in Nederland, kan aanwezigheid van deze soorten in de watergangen op en nabij de planlocatie op basis van de quickscan niet met voldoende zekerheid worden uitgesloten. De grote modderkruiper komt voor in kleinere, ondiepe stilstaande of langzaam stromende wateren, zoals sloten, vennen, plassen en oude afgesneden meanders. De ondiepe greppels en slootjes vormen geschikt habitat voor de grote modderkruiper, waardoor ook aanwezigheid van deze soort op basis van de quickscan niet met voldoende zekerheid kan worden uitgesloten.

Bij de voorgenomen werkzaamheden worden de watergangen niet aangetast. In de huidige situatie, waarin het terrein gebruikt wordt voor intensieve landbouw, is bovendien reeds sprake van het gebruik van relatief grote en luidruchtige landbouwmachines. Hierdoor zal er sprake zijn van een zekere mate van gewinning aan de factoren waarvan tijdelijk sprake is bij de aanlegwerkzaamheden van het crematorium, zoals het af- en aanrijden van vrachtauto's, het gebruik van bouwmaterialen, bouwkranen, hoogwerker en heftrucks. Overtreding van de Wet natuurbescherming ten aanzien van deze soorten kan daarom tijdens de aanlegfase, op basis van de quickscan, worden uitgesloten.

In de gebruiksfase wordt, gezien de aard van de plannen, geen toename van geluid of trillingen verwacht ten opzichte van de huidige situatie, waarbij het perceel in gebruik is voor intensieve landbouw. Het is aannemelijk dat de planlocatie in de nieuwe situatie, door de realisatie van watergangen met flauwe oevers, geschikter zal zijn als leefgebied voor beschermde vissoorten dan de huidige akker. Om deze redenen worden geen nadelige effecten verwacht op vissen als gevolg van de voorgenomen plannen en wordt aanvullend onderzoek naar deze soorten niet noodzakelijk geacht. Wel dient de algemene zorgplicht in acht te worden genomen en dient een toename van verlichting op de watergangen te worden voorkomen (zie hoofdstuk 6).

5.7 Ongewervelden

Libellen

Volgens verspreidingsgegevens uit de NDFF zijn in de afgelopen 10 jaar in de omgeving van de onderzoekslocatie de volgende streng beschermde libellensoorten waargenomen: bosbeekjuffer, gevlekte glanslibel en gevlekte witsnuitlibel.

Er zijn slechts enkele libellensoorten die binnen de Wet natuurbescherming een strenge bescherming genieten. Deze zijn voor wat betreft hun verspreiding gebonden aan specifieke habitateisen, die veelal alleen in natuurgebied zijn te vinden. Beschermde soorten zijn op de onderzoekslocatie niet te verwachten. De bosbeekjuffer leeft langs bovenlopen (soms middenlopen) van beschaduwde, koude en zuurstofrijke beken, die gekenmerkt worden door een natuurlijke morfologie. De gevlekte glanslibel leeft in Nederland nabij sterk verlande vennen, petgaten en moerasbossen, mogelijk ook vegetatierijke sloten. De gevlekte witsnuitlibel leeft in laagveenmoerassen en vegetatierijke vennen en duinplas- sen.

Vanwege de aard van de onderzoekslocatie is het niet aannemelijk dat deze belangrijk is als leefge- bied voor een streng beschermde libellensoort. Incidenteel kan een individu op of nabij de onder- zoekslocatie voorkomen. Overtreding van de Wet natuurbescherming ten aanzien van libellen kan echter op basis van de quickscan worden uitgesloten.

Vlinders

In de omgeving van de onderzoekslocatie zijn waarnemingen bekend van de grote vos (waardplant: iep, zoete kers en sommige wilgensoorten), grote weerschijnvlinder (waardplant: boswilg, soms grauwe wilg), kleine ijsvogelvlinder (waardplant: kamperfoelie), spiegeldikkopje (waardplant: hennegras, pijpenstrootje, soms boskortsteel of riet), veldparelmoervlinder (waardplant: vooral smalle weegbree) en teunisbloempijlstaart (waardplant: wilgenroosje, teunisbloem, basterdwederik en kat- tenstaart).

Ten tijde van het veldbezoek ten behoeve van onderhavige quickscan konden niet alle waardplanten (voldoende) gedetermineerd worden, waarmee de potentie van de onderzoekslocatie niet voldoende kon worden ingeschat. Wel is er voor deze soorten geschikt habitat aanwezig: grote vos (habitat: vochtige, open bossen, bosranden), grote weerschijnvlinder (habitat: oudere, vochtige loofbossen, wilgenbroekbossen of groepen samenhangende bosjes in beekdalen), kleine ijsvogelvlinder (habitat: gevarieerde, vochtige gemengde bossen of loofbossen, zoals elzenbroekbos, spiegeldikkopje (habi- tat: vochtige ruigten langs bospaden en bosranden, open bossen en hoogvenen), teunisbloempijl- staart (open plekken in vochtige bossen, bosranden en warme open plaatsen) en veldparelmoervlin- der (kruidenrijke, droge en schrale graslanden met een open, korte, vrij rommelige mozaïekstructuur). Deze soorten zijn niet te verwachten op de intensief gebruikte akker. Ze komen mogelijk wel voor in- en nabij de omliggende bosschages. Het is aannemelijk dat de planlocatie in de nieuwe situatie, door de realisatie van parklandschap met delen bloemrijk grasland en gedenkbos, geschikter zal zijn als leefgebied voor vlinders dan de huidige akker.

Mits de bosschages als gevolg van de voorgenomen plannen niet worden aangetast, kan overtreding van de Wet natuurbescherming ten aanzien van beschermde vlindersoorten worden uitgesloten. In- dien deze bosschages toch worden aangetast, zijn negatieve invloeden ten aanzien van beschermde vlindersoorten op de onderzoekslocatie niet op voorhand uit te sluiten en dient in eerste instantie een onderzoek naar de aanwezigheid van de waardplanten van deze soorten plaats te vinden in de daar- voor geschikte periode (zie hoofdstuk 6).

Overige soorten

Gegevens van de NDFF geven weer dat de vermiljoenkever recent is waargenomen in de omgeving van de onderzoekslocatie. Zowel de larven als de volwassen kevers van de vermiljoenkever leven onder de schors van dode bomen. Het biotoop wordt gevormd door vochtige bossen, houtwallen en lanen met bomen en dikke takken die recent zijn doodgegaan.

Mits de bosschages als gevolg van de voorgenomen plannen niet worden aangetast, kan overtreding van de Wet natuurbescherming ten aanzien van de vermiljoenkever worden uitgesloten. Indien de

bosschages toch worden aangetast, zijn negatieve invloeden ten aanzien van de vermiljoenkever op de onderzoekslocatie niet op voorhand uit te sluiten (zie hoofdstuk 6).

Overige beschermde soorten, zoals vliegend hert, Europese rivierkreeft en platte schijfhoren, zijn op de onderzoekslocatie uit te sluiten. Er is geen geschikt habitat voor dergelijke beschermde soorten op de onderzoekslocatie aanwezig en er zijn geen waarnemingen bekend in de directe omgeving van de onderzoekslocatie.

5.8 Vaatplanten

De aanwezigheid van water, de zuurgraad van de bodem, de beschikbare hoeveelheid voedingsstoffen, de hoeveelheid zonlicht en de antropogene beïnvloeding bepalen in hoeverre een groeiplaats voor een bepaalde plant geschikt is. Tijdens het veldbezoek zijn geen beschermde planten waargenomen. Vanwege de specifieke eisen die de meeste beschermde soorten stellen aan de groeiomstandigheden zijn beschermde vaatplanten op de onderzoekslocatie niet te verwachten. De meeste beschermde vaatplanten en de daarbij horende specifieke groeiomstandigheden zijn zeldzaam te noemen en zijn op de onderzoekslocatie niet aanwezig.

6 TOETSING AAN SOORTENBESCHERMING

Als gevolg van de voorgenomen ingreep op de onderzoekslocatie kunnen er overtredingen van verbodsbepalingen uit soortbeschermingsparagrafen uit de Wet natuurbescherming optreden. In dit hoofdstuk wordt beschreven voor welke soorten er sprake is van dreigende overtreding van de Wet natuurbescherming en of met eenvoudige maatregelen overtreding is te voorkomen. Verder wordt beschreven voor welke soorten een vervolgetraject noodzakelijk is, bijvoorbeeld omdat toetsing van de ingreep aan de Wet natuurbescherming op basis van de huidige onderzoeksinspanning niet mogelijk is, en wat de eventuele consequenties zijn ten aanzien van ontheffingen.

6.1 Broedvogels

6.1.1 Jaarrond beschermde nesten

Grote gele kwikstaart

De nesten van grote gele kwikstaart zijn het gehele jaar beschermd en vallen in de provincie Limburg onder de beschermingscategorie 2 van vogelnesten. Dit zijn nesten van zeer plaatstrouwe broedvogels die afhankelijk zijn van bebouwing. Volgens artikel 3.1 van de Wet natuurbescherming is het verboden nesten van deze soorten te beschadigen, te vernielen of weg te nemen.

Indien er op de onderzoekslocatie een nestplaats van grote gele kwikstaart aanwezig is, hetgeen op basis van de huidige informatie niet is uit te sluiten, zal de voorgenomen ingreep kunnen leiden tot overtreding van de Wet natuurbescherming. Om vast te stellen of er broedgevallen van deze vogelsoort op de onderzoekslocatie aanwezig zijn dient een nader onderzoek uitgevoerd te worden tijdens het broedseizoen van de soort.

6.1.2 Algemene broedvogels

Voor de algemene broedvogelsoorten die op de onderzoekslocatie zijn te verwachten geldt dat, indien versturende werkzaamheden zoals graafwerkzaamheden en het verwijderen van groen buiten het broedseizoen worden gestart of uitgevoerd, er geen overtredingen plaats zullen vinden met betrekking tot deze soorten. Artikel 3.1 van de Wet natuurbescherming (Het is verboden nesten te beschadigen, te vernielen of weg te nemen) is van toepassing. De nesten mogen echter wel worden weggenomen wanneer deze op dat moment niet in gebruik zijn. In de Wet natuurbescherming wordt geen vaste periode gehanteerd voor het broedseizoen. Globaal kan voor het broedseizoen de periode maart tot half augustus worden aangehouden. Geldend is echter de aanwezigheid van een broedgeval op het moment van ingrijpen.

Met betrekking tot het verwijderen van de aanwezige beplanting buiten het broedseizoen wordt geadviseerd om ook het snoeiafval buiten het broedseizoen te verwijderen. Een grote stapel snoeiafval vormt namelijk een ideale broedlocatie voor kleine vogelsoorten als de winterkoning. Indien onverhoopt een dergelijke soort hierin tot broeden komt, mag het snoeiafval niet eerder worden verwijderd dan wanneer de jongen definitief zijn uitgevlogen.

Indien binnen het broedseizoen ontwikkelingen plaatsvinden moet voorafgaand hieraan de locatie worden vrijgegeven door een ervaren ecooloog. Als bij de controle nesten van vogels, of in aanbouw zijnde nesten worden aangetroffen moeten de werkzaamheden worden uitgesteld tot het nest niet meer in gebruik is.

Tijdens de werkzaamheden kunnen situaties ontstaan die geschikt zijn voor nestplaatsen van de oe-verzwaluw. Deze soort graaft nestgangen in steilranden in gebieden met grote open wateren en rivie-

ren. Daarnaast broeden ze ook in steilranden die door mensen zijn gemaakt, zoals afgravingen en zanddepots op bouwlocaties. Als gevolg van (graaf)werkzaamheden kunnen steilranden in zandhopen of afgravingen ontstaan die geschikt zijn voor nestplaatsen van de oeverzwaluw.

Vestiging van de oeverzwaluw in het werkgebied kan worden voorkomen door ervoor te zorgen dat er in de broedtijd van de oeverzwaluw (half april - half september) geen steilwanden in zandlichamen op het terrein aanwezig zijn (houdt 60 graden aan om nestelen te voorkomen). Mocht er toch sprake zijn van broedgevallen, dan wordt met de werkzaamheden gewacht totdat nestholtes niet meer in gebruik zijn.

Voorbelast terrein kan aantrekkelijk zijn voor een soort als de scholekster en kleine plevier. De scholekster en kleine plevier zijn pionierssoorten die als broedvogel snel kunnen verschijnen op braakliggend terrein. Het voorkomen van broedgevallen van deze soorten is vrijwel onmogelijk. Als er sprake is van een broedgeval, dan wordt met de werkzaamheden op en rondom die locatie gewacht totdat eieren uitgekomen zijn.

6.2 Vleermuizen

Verblijfplaatsen

Een aantal bomen op de onderzoekslocatie is mogelijk geschikt als verblijfplaats voor vleermuizen. De kap van deze bomen, of het aanbrengen van extra verlichting zou in geval van aanwezigheid van een verblijfsfunctie van vleermuizen kunnen leiden tot overtreding van de Wet natuurbescherming.

Alle vleermuissoorten zijn opgenomen in bijlage IV van de EU-Habitatrichtlijn, diersoorten van communautair belang die strikt moeten worden beschermd. Vleermuizen worden ook benoemd in Bijlage II van de conventie van Bonn.

Indien bij de voorgenomen plannen bomen worden aangetast, dient een aanvullende inspectie naar potentiële verblijfplaatsen van vleermuizen te worden uitgevoerd door een ecologisch deskundige. Dit kan gecombineerd worden met een endoscopisch onderzoek om de geschiktheid van eventueel aanwezige holtes voor vleermuizen in kaart te brengen. Indien uit het endoscopisch onderzoek blijkt dat aanwezigheid van vleermuisverblijfplaatsen niet is uit te sluiten, is een aanvullend vleermuisonderzoek noodzakelijk om de daadwerkelijke functie van het gebied voor vleermuizen te kunnen vaststellen. Deze informatie is benodigd om vast te kunnen stellen of overtredingen van de Wet natuurbescherming aan de orde zijn. De vleermuissoorten die onderzocht dienen te worden zijn de gewone grootvleermuis, franjestaart, watervleermuis, rosse vleermuis en ruige dwergvleermuis. Een dergelijk aanvullend onderzoek dient te worden uitgevoerd conform het protocol voor vleermuisonderzoek (Netwerk Groene Bureaus, 2021). Dit houdt in dat afhankelijk van de potentiële functies er in de periode april/mei tot en met september een aantal veldbezoeken uitgevoerd dient te worden. Vervolgens kan aan de hand van de onderzoeksresultaten worden vastgesteld of er overtredingen plaats zullen vinden bij de uitvoering van het project.

Bij het aantreffen van verblijfplaatsen van vleermuizen is bij de voorgenomen werkzaamheden overtreding van de Wet natuurbescherming naar verwachting niet te vermijden en is daarom een ontheffingsaanvraag aan de orde. Door het treffen van maatregelen zal de functionaliteit van een rust- of verblijfplaats behouden moeten worden en zal schade aan individuen moeten worden voorkomen. Deze maatregelen, omschreven in een activiteitenplan, dienen vervolgens ter goedkeuring te worden voorgelegd aan de provincie Limburg, middels een ontheffingsaanvraag.

Vliegroutes

Voor vleermuizen geldt dat naast verblijfplaatsen ook aspecten als vliegroute en foerageergebied beschermd zijn. De bosschages nabij de onderzoekslocatie functioneren mogelijk als potentiële vliegroute.

Door de voorgenomen plannen kan de verlichting in de omgeving toenemen of kunnen onderbrekingen ontstaan in de potentiële vliegroutes, waardoor de functionaliteit van de eventuele vliegroute voor vleermuizen verloren kan gaan. Overtreding van de Wet natuurbescherming ten aanzien van de potentiële vliegroutes van vleermuizen is te voorkomen door de potentiële vliegroutes intact te laten en de verlichting op deze eventuele vliegroutes niet toe te laten nemen. In de nieuwe situatie kan nabij de randen van de onderzoekslocatie worden verlicht met speciale verlichtingsarmaturen waarbij geen strooilicht ontstaat of zoveel mogelijk wordt voorkomen.

Mocht dit niet mogelijk zijn dan wordt geadviseerd om een protocollair vleermuizenonderzoek uit te voeren, zodat de functie van bosschages als vliegroute kan worden vastgesteld dan wel kan worden uitgesloten.

6.3 Overige zoogdieren

Boommarter

De boommarter behoort tot de beschermde inheemse diersoorten krachtens artikel 3.10 van de Wet natuurbescherming. Verblijfplaatsen van deze soort mogen niet opzettelijk worden beschadigd of vernield. Ook mogen individuen niet opzettelijk worden gedood.

In de bosschages op en nabij de onderzoekslocatie zijn mogelijk verblijfplaatsen van de boommarter aanwezig. Indien deze bosschages bij de voorgenomen plannen worden aangetast, worden eventuele verblijfplaatsen mogelijk vernietigd of verstoord. In dat geval is het daarom van belang om vast te stellen of de betreffende soort gebruik maakt van de onderzoekslocatie en zo ja, wat de functie van de onderzoekslocatie is voor deze soort.

Bij het aantreffen van een vaste rust- en verblijfplaats van de boommarter is bij de voorgenomen werkzaamheden overtreding van de Wet natuurbescherming mogelijk aan de orde. Door het treffen van maatregelen zal de functionaliteit behouden moeten worden en zal schade aan individuen moeten worden voorkomen. Deze maatregelen, omschreven in een activiteitenplan, dienen vervolgens ter goedkeuring te worden voorgelegd aan de provincie Limburg, middels een ontheffingsaanvraag.

Steenmarter

Ook de steenmarter behoort tot de beschermde inheemse diersoorten krachtens artikel 3.10 van de Wet natuurbescherming. In de bosschages op en nabij de onderzoekslocatie zijn mogelijk verblijfplaatsen van de steenmarter aanwezig. Indien deze bosschages bij de voorgenomen plannen worden aangetast, worden eventuele verblijfplaatsen mogelijk vernietigd of verstoord.

De steenmarter valt binnen de Wet natuurbescherming onder de soorten waarvoor een periodieke provinciale vrijstelling geldt. Binnen de provincie Limburg geldt deze vrijstelling in de periode half augustus t/m februari. Binnen deze periode mogen eventuele steenmarterverblijfplaatsen verwijderd worden. Hierbij dient wel te allen tijde de algemene zorgplicht in acht te worden genomen. Indien het niet mogelijk is om werkzaamheden waarbij potentiële steenmarterverblijfplaatsen verloren gaan uit te voeren in de vrijstellingsperiode, dient nader onderzoek plaats te vinden om de aanwezigheid van verblijfplaatsen aan te kunnen tonen dan wel uit te kunnen sluiten.

6.4 Reptielen

Hazelworm en levendbarende hagedis

De hazelworm en levendbarende hagedis behoren tot de beschermde inheemse diersoorten krachtens artikel 3.10 van de Wet natuurbescherming. Verblijfplaatsen van deze soorten mogen niet opzettelijk worden beschadigd of vernield. Ook mogen individuen niet opzettelijk worden gedood.

In de bosschages op en nabij de onderzoekslocatie zijn mogelijk hazelwormen en levendbarende hagedissen aanwezig. Bij aantasting hiervan, worden eventuele verblijfplaatsen mogelijk beschadigd of vernield en individuen gedood.

Voor zowel de hazelworm en levendbarende hagedis geldt een provinciale vrijstelling bij ruimtelijk ontwikkeling in de perioden juli – september (hazelworm) en half augustus – half oktober (levendbarende hagedis). Indien werkzaamheden plaatsvinden aan de bosschages, zoals het verwijderen van boomstronken en bodemdekkende vegetatie, waarbij (potentiele) schuilplaatsen verloren gaan, binnen deze periodes worden uitgevoerd is een ontheffing voor het beschadigen en vernielen van vaste rust- en verblijfplaatsen niet aan de orde. Wel dienen voorafgaande aan de werkzaamheden door een ter zake kundige ecooloog, potentiele verblijfslocaties te worden gecontroleerd op de aanwezigheid van eventuele dieren zodat deze weggevangen en verplaatst kunnen worden (zorgplicht). Wanneer dergelijke werkzaamheden buiten deze periode plaats zullen vinden, wordt nader onderzoek noodzakelijk geacht, om de functie van de onderzoekslocatie voor de levendbarende hagedis en hazelworm vast te stellen.

6.5 Vissen

De grote modderkruiper is een nationaal beschermde soort krachtens artikel 3.10 van de Wet natuurbescherming. Het voortplantingswater noch rustplaatsen mogen opzettelijk worden beschadigd of vernield. Ook mogen individuen niet opzettelijk worden gedood. De bittervoorn en kleine modderkruiper zijn aangewezen als doelsoort voor het Natura 2000-gebied Weerter- en Budelerbergen & Ringselven, dat gelegen is op enkele tientallen meters vanaf de onderzoekslocatie. Omdat de watergangen binnen de onderzoekslocatie in verbinding staan met de watergangen van het Natura 2000-gebied, zouden eventuele bittervoorns en kleine modderkruipers binnen de onderzoekslocatie onderdeel uit kunnen maken van dezelfde populatie als de dieren in het Natura 2000-gebied. Hierdoor zouden de werkzaamheden in het plangebied kunnen leiden tot effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van deze soorten binnen het Natura 2000-gebied (behoud populatie en omvang en kwaliteit leefgebied).

De watergangen zullen bij de voorgenomen plannen niet worden aangetast. Mits de algemene zorgplicht in acht wordt genomen, zullen de voorgenomen plannen niet leiden tot nadelige effecten op de grote modderkruiper, kleine modderkruiper en bittervoorn. Hiertoe worden de volgende maatregelen in acht genomen:

- Bij het aanleggen van nieuwe watergangen en ondiepe oevers, worden de werkzaamheden gestart in het droge. Door een klein dammetje aangrenzend aan de watergang in stand te houden, wordt voorkomen dat er al direct tijdens de werkzaamheden water vanuit de watergang het nieuwe deel in stroomt en dat het water in de watergang vertroebeld wordt. Als de graafwerkzaamheden van het ondiepe deel afgerond zijn, wordt als laatste het tussenliggende dammetje verwijderd door het weg te graven/schuiven richting het nieuw gegraven deel.
- Verstoring door licht wordt voorkomen door het goed afstellen van verlichting (verlichting alleen daar richten waar nodig en geen verlichting richten op watergangen) en het gebruik van afschermmende armaturen.

Indien alsnog onverhoopt watergangen worden aangetast, wordt aanvullend onderzoek geadviseerd om de aanwezigheid van grote modderkruiper, kleine modderkruiper en bittervoorn vast te stellen dan wel uit te sluiten. Aan de hand van het aanvullend onderzoek kan worden beoordeeld of overtreding van de Wet natuurbescherming plaatsvindt.

6.6 Amfibieën

Alpenwatersalamander

De Alpenwatersalamander is een nationaal beschermde soort krachtens artikel 3.10 van de Wet natuurbescherming. Het voortplantingswater noch verblijfplaatsen mogen opzettelijk worden beschadigd of vernield. Ook mogen individuen niet opzettelijk worden gedood. Bij aantasting van de bosschages of watergangen zouden de plannen in geval van aanwezigheid van leefgebied van de Alpenwatersalamander kunnen leiden tot overtreding van de Wet natuurbescherming. In dat geval wordt aanvullend onderzoek geadviseerd om de aanwezigheid vast te stellen dan wel uit te sluiten. Aan de hand van het aanvullend onderzoek kan worden beoordeeld of overtreding van de Wet natuurbescherming plaatsvindt.

6.7 Ongewervelden

Vlinders

De bosschages op en nabij de onderzoekslocatie fungeren mogelijk als leefgebied voor beschermde vlindersoorten grote vos, grote weerschijnvlinder, kleine ijsvogelvlinder, spiegeldikkopje, veldparelmoervlinder en teunisbloempijlstaart. Indien deze bosschages bij de voorgenomen plannen worden aangetast, worden eventuele vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van deze soorten mogelijk beschadigd of vernield. In dat geval dient in eerste instantie een onderzoek plaats te vinden naar de aanwezigheid van de waardplanten van de betreffende soorten in de daarvoor geschikte periode. Indien de waardplanten aanwezig zijn is het van belang om vast te stellen of de betreffende vlindersoorten gebruik maken van de onderzoekslocatie en zo ja, wat de functie van de onderzoekslocatie is voor deze soorten.

Vermiljoenkever

De vermiljoenkever is opgenomen in bijlage IV van de EU-Habitatrichtlijn, dier- en plantensoorten van communautair belang die strikt moeten worden beschermd. Voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van deze soort mogen niet opzettelijk worden beschadigd of vernield. Ook mogen individuen niet opzettelijk worden gedood, gevangen of verstoord.

In de bosschages op en nabij de onderzoekslocatie zijn mogelijk exemplaren van de vermiljoenkever aanwezig. Indien deze bosschages bij de voorgenomen plannen worden aangetast, worden eventuele verblijfplaatsen mogelijk vernietigd of verstoord. In dat geval is het daarom van belang om vast te stellen of de betreffende soort gebruik maakt van de onderzoekslocatie en zo ja, wat de functie van de onderzoekslocatie is voor deze soort.

Bij het aantreffen van exemplaren van de vermiljoenkever is bij de voorgenomen werkzaamheden overtreding van de Wet natuurbescherming mogelijk aan de orde. Door het treffen van maatregelen zal de functionaliteit behouden moeten worden en zal schade aan individuen moeten worden voorkomen. Deze maatregelen, omschreven in een activiteitenplan, dienen vervolgens ter goedkeuring te worden voorgelegd aan de provincie Limburg, middels een ontheffingsaanvraag.

6.8 Algemene grondgebonden zoogdieren en amfibieën

Voor de te verwachten soorten geldt dat de werkzaamheden mogelijk verstorend kunnen werken. Als gevolg van graafwerkzaamheden kunnen dieren verwond of gedood worden en holen kunnen worden verwijderd. Dit houdt een overtreding van artikel 3.10 van de Wet natuurbescherming in. Voor de te verwachten soorten geldt, op grond van het provinciale soortenbeleid, bij ruimtelijke ontwikkelingen echter een vrijstelling, waardoor geen ontheffing hoeft te worden aangevraagd. Het is echter in het kader van de zorgplicht wel noodzakelijk om voldoende zorg te dragen voor de aanwezige individuen en al het redelijkerwijs mogelijke dient gedaan te worden om het doden van individuen te voorkomen.

Het doden of verwonden kan plaatsvinden indien schuil- of voortplantingslocaties worden beschadigd. Dit kan door het verwijderen van stenenstapels, takkenhopen, bladeren en andere materialen die door langdurige opslag of aanwezigheid schuilplaatsen bieden. Het verwijderen van de materialen dient daarom buiten de gevoelige periode van voortplanting of winterrust plaats te vinden. Aanwezige dieren moeten de gelegenheid krijgen om veilig weg te komen.

6.9 Overige soort(groep)en

Overtredingen van de Wet natuurbescherming ten aanzien van beschermde soorten behorend tot de overige soortgroepen zijn wegens het ontbreken van geschikt habitat/verblijfsmogelijkheden, op basis van verspreidingsgegevens, de aanwezigheid van voldoende alternatieven en/of gezien de aard van de ingreep in dit geval niet aan de orde.

7 TOETSING AAN GEBIEDENBESCHERMING

In algemene zin kan er door een plan sprake zijn van negatieve gevolgen op, vanuit de Wet natuurbescherming aangewezen, beschermde gebieden. In dit hoofdstuk wordt beschreven voor welke gebieden er mogelijk sprake is van negatieve effecten als gevolg van de voorgenomen ingrepen op de onderzoekslocatie. Verder wordt beschreven of een vervolgtraject noodzakelijk is en wat de eventuele consequenties zijn ten aanzien van vergunningen.

7.1 Natura 2000

De onderzoekslocatie is gelegen in de nabijheid van een gebied dat aangewezen is als Natura 2000. Het meest nabijgelegen Natura 2000-gebied, Weerter- en Budelerbergen & Ringselven, bevindt zich op circa 50 meter afstand ten noordwesten van de onderzoekslocatie (zie figuur 19).

Figuur 19. Luchtfoto onderzoekslocatie (wit omlijnd) ten opzichte van Natura 2000-gebied Weerter- en Budelerbergen & Ringselven (paars gearceerd).

De onderzoekslocatie ligt binnen de invloedssfeer van het Natura-2000 gebied Weerter- en Budelerbergen & Ringselven. Indien er een effect te verwachten valt dan zal dit een extern effect zijn. Middels een reeds door Econsultancy opgestelde voortoets (rapportnummer 13836.001, d.d. 18 februari 2021) en passende beoordeling (rapportnummer 13836.003, d.d. 11 maart 2021) is vastgesteld of er op grond van objectieve gegevens kan worden uitgesloten dat het plan, afzonderlijk of in combinatie met andere plannen, significante gevolgen kan hebben voor de aangewezen gebieden. Significante gevolgen bij Natura 2000-gebieden zijn gevolgen die in strijd zijn met de instandhoudingsdoelen van het gebied.

7.2 Natuurnetwerk Nederland

In Limburg worden de goud- en zilvergroeene natuurzone en de bronsgroene landschapszone gehanteerd. De goudgroene natuurzone vormt het Limburgse deel van het Nationaal Natuurnetwerk en hierbinnen streeft de provincie naar behoud en beheer van de reeds aanwezige natuur en de ontwik-

keling van nieuwe natuur. Binnen de zilvergroeene natuurzone staat het benutten van kansen voor natuur en landschap centraal, maar deze zone maakt geen onderdeel uit van het Nationaal Natuurnetwerk. De functionaliteit en effectiviteit van de goudgroeene natuurzone worden wel ondersteund. De bronsgroeene natuurzone omvat de landschappelijk waardevolle elementen rondom bestaande natuurgebieden. Echter, de zilvergroeene natuurzones en bronsgroeene landschapszones maken wel onderdeel uit van het Provinciaal Natuurnetwerk.

De onderzoekslocatie maakt geen deel uit van het Natuurnetwerk. De onderzoekslocatie ligt echter wel in de nabijheid van een gebied, behorend tot het Natuurnetwerk Nederland. Aan de noordzijde grenst de onderzoekslocatie aan een deel dat is aangewezen als Goudgroeene natuurzone. Het betreft beheertype N15.02 Dennen-, eiken- en beukenbos. In figuur 20 is de ligging van de onderzoekslocatie ten opzichte van het Natuurnetwerk Nederland weergegeven.

Figuur 20. Ligging onderzoekslocatie ten opzichte van het Natuurnetwerk Nederland.

De onderzoekslocatie grenst direct aan een onderdeel van het Natuurnetwerk Nederland. De wezenlijke kenmerken en waarden van deze zone mogen niet negatief beïnvloed worden door de voorgenomen plannen op de onderzoekslocatie. In de nieuwe situatie zal veel ruimte zijn voor groen in de vorm van een parklandschap / natuurgebied dat rondom het crematorium zal worden gerealiseerd. In de gebruiksfase wordt, gezien de aard van de plannen, geen toename van geluid of trillingen verwacht ten opzichte van de huidige situatie, waarbij het perceel in gebruik is voor intensieve landbouw. In de aanlegfase kan sprake zijn van een tijdelijke toename van geluiden en trillingen door de werkzaamheden. Er is echter geen sprake van werkzaamheden die een zeer grote hoeveelheid trillingen en geluiden veroorzaken, zoals hei- en sloopwerkzaamheden. Mits verlichting richting het bosgebied zoveel mogelijk wordt voorkomen, zullen er naar verwachting geen nadelige effecten optreden op de kenmerken en waarden van het Natuurnetwerk Nederland. Het advies is om met de Provincie Limburg af te stemmen of dit afdoende is.

8 HOUTOPSTANDEN

De Wet natuurbescherming beschermt bos van minimaal 10 are en bomenrijen van minimaal 21 bomen, gelegen buiten de bebouwde kom (de zogenaamde 'houtopstanden'). Het is verboden deze houtopstanden geheel of gedeeltelijk te vellen zonder voorafgaande melding bij gedeputeerde staten. In dit hoofdstuk wordt beschreven of er bij de voorgenomen kap sprake is van meldingsplicht en herplantplicht conform artikel 4.2 en artikel 4.3 van de Wet natuurbescherming. Verder wordt beschreven of er vervolgmaatregelen getroffen dienen te worden ten behoeve van de voorgenomen houtkap.

De bomen op de onderzoekslocatie vallen onder artikel 4.2 van de Wet natuurbescherming, waardoor een meldingsplicht geldt voorafgaand aan eventuele kap. Tevens draagt de rechthebbende zorg voor de herbeplanting van dezelfde grond binnen drie jaar na het vellen van de houtopstand. Indien de herbeplanting van dezelfde grond binnen drie jaar na het vellen van de houtopstand gerealiseerd wordt, is er geen ontheffing van artikel 4.3 van de Wet natuurbescherming benodigd. De kapmelding dient te worden ingediend bij de provincie Limburg.

9 SAMENVATTING EN CONCLUSIES

Econsultancy heeft in opdracht van Berghs Advies een quickscan Wet natuurbescherming uitgevoerd aan de Molswingelsdwarssdijk te Nederweert.

De quickscan Wet natuurbescherming is uitgevoerd in het kader van de ontwikkeling van een crematorium met bijbehorende voorzieningen en heeft tot doel om in te schatten of er op de onderzoekslocatie planten- en diersoorten, gebieden of houtopstanden aanwezig zijn die volgens de Wet natuurbescherming een beschermde status hebben en die mogelijk negatieve gevolgen kunnen ondervinden door de voorgenomen ingreep.

De onderzoekslocatie bestaat grotendeels uit akkerland met aan de zuidzijde een eikenlaan en aan de noordwestzijde bosschages die met name bestaan uit wilg, grove den, eik en berk. De initiatiefnemer is voornemens ter plaatse van de onderzoekslocatie een crematorium met parkeervoorziening en daaromheen parklandschap met strooivelden, een natuurbegraafplaats en gedenkbos te realiseren.

De aanwezigheid van geschikt habitat op de onderzoekslocatie voor de verschillende soorten en soortgroepen is weergegeven in tabel I. In de tabel is samengevat of de voorgenomen ingreep mogelijk verstorend kan werken en wat de consequenties zijn voor eventuele vervolgstappen, zoals soortgericht nader onderzoek of vergunningtrajecten. In de tabel is weergegeven of maatregelen noodzakelijk zijn om overtreding van de Wet natuurbescherming voor bepaalde soortgroepen te voorkomen.

Tabel I. Overzicht geschiktheid onderzoekslocatie voor soortgroepen en te nemen vervolgstappen

Soortgroep		Geschikt habitat	Ingreep verstorend	Nader onderzoek	Ontheffings-aanvraag	Bijzonderheden / opmerkingen
Broedvogels	algemeen	ja	ja	nee	nee	Het verwijderen van nestgelegenheden buiten het broedseizoen uitvoeren. Bij werkzaamheden binnen broedseizoen een check op aanwezigheid van broedvogels Vestiging oeverwaluw voorkomen door in periode half april - half september geen steilwanden in zandlichamen te laten ontstaan
	jaarrond beschermd	ja	mogelijk	ja	afhankelijk van nader onderzoek	aanvullend onderzoek naar grote gele kwikstaart
Vleermuizen	verblijfplaatsen	ja	nee*	nee*	nee*	*mits bomen met potentiële verblijfplaatsen niet worden aangetast en geen extra verlichting wordt aangebracht nabij deze bomen
	foerageergebied	ja	nee	nee	nee	voldoende alternatieven aanwezig in de directe omgeving
	vliegroutes	ja	nee*	nee*	nee*	*mits geen sprake is van onderbrekingen of extra verlichting op bosschages
Grondgebonden zoogdieren	algemene soorten	ja	ja	nee	nee	aandacht voor zorgplicht ten aanzien van algemene soorten als ree, konijn, mol en verschillende muizensoorten
	streng beschermd	ja	nee*	nee*	nee*	*mits bosschages niet worden aangetast
Amfibieën	algemene soorten	ja	ja	nee	nee	aandacht voor zorgplicht ten aanzien van algemene soorten als kleine watersalamander, bruine kikker en gewone pad
	streng beschermd	ja	nee*	nee*	nee*	*mits watergangen en bosschages niet worden aangetast
Reptielen		ja	nee*	nee*	nee*	*mits bosschages niet worden aangetast

Soortgroep	Geschied habitat	Ingrep verstorend	Nader onderzoek	Ontheffings-aanvraag	Bijzonderheden / opmerkingen
Vissen	ja	nee*	nee*	nee*	*mits watergangen niet worden aangetast, nieuwe watergangen worden gegraven in het droge en geen extra verlichting nabij de huidige watergangen wordt aangebracht
Libellen en vlinders	ja	nee*	nee*	nee*	*mits bosschages niet worden aangetast
Overige ongewervelden	ja	nee*	nee*	nee*	*mits bosschages niet worden aangetast
Vaatplanten	nee	nee	nee	nee	-

Gebiedsbescherming	Gebied aanwezig	Ingrep verstorend	Nader onderzoek	Vergunning-plicht	
Natura 2000	op circa 50 m	mogelijk	reeds uitgevoerd	mogelijk	voortoets (rapportnummer 13836.001, d.d. 18 februari 2021) en passende beoordeling (rapportnummer 13836.003, d.d. 11 maart 2021) reeds uitgevoerd
Natuurnetwerk Nederland	aangrenzend	mogelijk	mogelijk*	mogelijk	* afstemmen met provincie Limburg
Houtopstanden	ja	ja	nee	mogelijk	meldings- en herplantingsplicht geldt, indien dit niet mogelijk is ontheffing conform art. 4.5 Wnb

Wijzigingen in het planvoornemen kunnen van invloed zijn op de uitkomst van het onderzoek.

Conclusie

Op basis van onderhavige quickscan flora en fauna dient voor uitvoering van de plannen middels aanvullend veldonderzoek duidelijkheid te worden verkregen omtrent de functie van de onderzoekslocatie voor de grote gele kwikstaart. Dit kan middels een nader onderzoek waarbij de aanwezigheid van deze soorten kan worden vastgesteld dan wel uitgesloten.

Bij aantasting van de bosschages of watergangen op of nabij de onderzoekslocatie, dient de functie voor vleermuizen, boommarter, Alpenwatersalamander, grote modderkruiper, kleine modderkruiper, bittervoorn, grote vos, grote weerschijnvlinder, kleine ijsvogelvinder, veldparelmoervlinder, spiegeldikkopje, teunisbloempijlstaarten vermiljoenkever te worden bepaald. Voor de steenmarter, levendbarende hagedis en hazelworm geldt dat werkzaamheden ter plaatse van de bosschages dienen te worden uitgevoerd in de vrijstellingsperiode waarbij voorafgaand aan de werkzaamheden door een ter zake kundige, potentiële verblijfplaatsen worden geïnspecteerd en aanwezige dieren verplaatst worden buiten de invloedsfeer van de werkzaamheden. Indien het werken in de vrijstellingsperiode niet mogelijk is, dient ook naar deze soorten nader onderzoek plaats te vinden.

Ten aanzien van algemene broedvogels kunnen overtredingen worden voorkomen door rekening te houden met het broedseizoen of door voorafgaand aan de werkzaamheden een broedvogelcheck uit te laten voeren door een ter zake kundige. Het wordt geadviseerd om materiaalopslag buiten het broedseizoen te verwijderen.

Voor overige beschermde soorten zijn overtredingen ten aanzien van de Wet natuurbescherming gezien de aard van de voorgenomen ingreep of wegens het ontbreken van geschikt habitat, het ontbreken van sporen en/of vanwege een vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkeling niet aan de orde. Wel dient rekening te worden gehouden met de algemene zorgplicht.

Ten aanzien van Natura 2000-gebieden is middels een voortoets (rapportnummer 13836.001, d.d. 18 februari 2021) en passende beoordeling (rapportnummer 13836.003, d.d. 11 maart 2021) reeds meer inzicht verkregen in de effecten van de voorgenomen ingreep op het Natura 2000-gebied. Voor wat

.....

betreft de gebieden van het Natuurnetwerk Nederland wordt geadviseerd met de Provincie Limburg af te stemmen of verdere maatregelen of een zogenaamd “nee, tenzij onderzoek” aan de orde zijn. Ten aanzien van beschermde houtopstanden geldt een meldingsplicht en herplantplicht in het kader van artikel 4 van de Wet natuurbescherming.

GERAADPLEEGDE BRONNEN

Limpens H., Regelink J. (2017). Vleermuizen en planologie. Zoogdiervereniging, Nijmegen.

Ministerie van Economische Zaken 2016. Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen. Lees hier wat de Wet natuurbescherming daarover regelt. Versie 1.3, december 2016. Ministerie van Economische Zaken, Den Haag.

Nationale Database Flora en Fauna (NDFF), uitvoerportaal; <https://ndff-ecogrid.nl>, zoekgebied Nederland, periode 2015-2020

Broekhuizen, S., K. Spoelstra, J. Thissen, K. Canters, & J. Buys 2016. Atlas van de Nederlandse zoogdieren - Natuur van Nederland 12. Naturalis Biodiversity Center & EIS Kenniscentrum Insecten en andere ongewervelden, Leiden.

www.sovon.nl (soortgegevens vogels)

www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/ (Natura 2000-gebieden en Beschermde Natuurmonumenten)

www.verspreidingsatlas.nl/ (verspreidingsgegevens NDFF)

Provinciale websites

www.limburg.nl (NNN en beschermde gebieden in Limburg)

www.natuurgegevensprovincielimburg.nl (natuurgegevens provincie Limburg)

Bijlage 1 toelichting verbodsbepalingen Wet natuurbescherming

Zorgplicht

Het eerste artikel in de Wet natuurbescherming heeft betrekking op de zorgplicht en heeft betrekking op het voorkomen of beperken van schade aan soorten en gebieden, voor zover deze niet middels overige verbodsbepalingen zijn gereguleerd (zie tabel II). Het gaat daarbij in de praktijk vooral om minder streng beschermde soorten, waarbij het onnodig doden, verwonden of beschadigen dient te worden vermeden.

Tabel II. Zorgplicht

Artikel 1.11. Zorgplicht	
1.	Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.
2.	De zorg houdt in elk geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten:
a)	dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel,
b)	indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevergd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of
c)	voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.

Overtreding van de zorgplicht is niet strafbaar gesteld; “de zorgplicht kan wel door toepassing van bestuursdwang worden gehandhaafd”. Deze formulering van de zorgplicht brengt met zich mee dat wanneer men een bepaalde handeling wilt verrichten die gevolgen voor natuurwaarden zou kunnen hebben, men zich daaraan voorafgaand op de hoogte stelt van de aanwezige natuurwaarden, de kwetsbaarheid ervan en de mogelijke gevolgen daarvoor van het voorgenomen handelen. De zorgplicht is te allen tijde van toepassing, ook al vindt er geen overtreding van een verbodsbepaling plaats. Indien er aanleiding is maatregelen te nemen ten aanzien van de zorgplicht, zal dat voor het betreffende beschermde natuurgebied en de betreffende soortgroep in deze rapportage worden aangegeven.

Soortenbescherming

De Wet natuurbescherming onderscheidt beschermingsregimes voor soorten op grond van internationale verdragen, aangevuld met soorten die vanuit een nationaal oogpunt beschermd worden. Hierdoor zijn er in de Wet natuurbescherming drie verschillende verbodsartikelen per categorie soorten;

- soorten van de Vogelrichtlijn (*artikel 3.1*);
- soorten van de Habitatrichtlijn en de verdragen van Bern en Bonn (*artikel 3.5*);
- andere soorten (*artikel 3.10*).

In tabel III t/m V worden deze artikelen nader toegelicht.

Tabel III. Verbodsbepalingen en toelichting Artikel 3.1 Wet natuurbescherming

Artikel 3.1. Soorten van de Vogelrichtlijn	
1.	Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
2.	Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
3.	Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
4.	Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.
5.	Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.
Toelichting	
Alle inheemse vogelsoorten in Nederland vallen onder de Vogelrichtlijn. De Vogelrichtlijn is een richtlijn vanuit de Europese Unie uit 1979 en heeft betrekking op de instandhouding van alle natuurlijk in het wild levende vogelsoorten op het Europese grondgebied van de Lidstaten waarop het Verdrag van toepassing is. De lijst met soorten is niet limitatief.	

Tabel IV. Verbodsbepalingen en toelichting Artikel 3.5 Wet natuurbescherming

Artikel 3.5. In het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn	
1.	Het is verboden in het wild levende dieren van deze soorten in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
2.	Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
3.	Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
4.	Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van deze dieren te beschadigen of te vernielen.
5.	Het is verboden planten van soorten uit de Habitatrichtlijn of het Verdrag van Bern in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onttrenten of te vernielen.
Toelichting	
Het gaat bij artikel 3.5 over in het wild levende dieren van verschillende soortgroepen. In de wet wordt voor vogelsoorten uit bijlage II van het verdrag van Bern geen uitzondering gemaakt. Van de vogelsoorten die in Nederland voorkomen is hieronder een selectie gemaakt. Van de overige soortengroepen zijn alle soorten genoemd.	
Soorten	
Planten	drijvende waterweegbree, groenknolorchis, kruipend moerasscherm, zomerschroeforchis
Zoogdieren	bever, hamster, hazelmuis, lynx, Noordse woelmuis, otter, wolf, wilde kat
Walvisachtigen	bruinvis, bultrug, butskop (hille), dwergpotvis, dwergvinvis, gestreepte dolfin, gewone dolfin, gewone spitsdolfijn, gewone vinvis, griend, grijze dolfin, kleine zwaardwalvis, narwal, Noordse vinvis, orka, potvis, spitsdolfijn van Gray, tuimelaar, walrus witflankdolfijn, witsnuitdolfijn, witte dolfin
Vleermuizen	Bechsteins vleermuis, bosvleermuis, Brandts vleermuis, franjestaart, gewone baardvleermuis, gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, grijze grootoorvleermuis, grote hoefijzerneus, grote rosse vleermuis, ingekorven vleermuis, kleine dwergvleermuis, kleine hoefijzerneus, laatvlieger, meervleermuis, mopsvleermuis, Noordse vleermuis, rosse vleermuis, ruige dwergvleermuis, tweekleurige vleermuis, vale vleermuis, watervleermuis
Amfibieën	boomkikker, geelbuikvuurpad, heikikker, kamsalamander, knoflookpad, poelkikker, rugstreeppad, vroedmeesterpad
Reptielen	dikkopschildpad, gladde slang, Kemps' zeeschildpad, lederschildpad, muurhagedis, soepschildpad, zandhagedis
Vissen	houting, steur
Vlinders	apollovlinder, boszandoog, donker pimpernelblauwtje, grote vuurvlinder, moerasparelmoervlinder, monarchvlinder, pimpernelblauwtje, teunisbloempijlstaart, tijmblauwtje, zilverstreephooibeestje
Libellen	bronslibel, gaffellibel, gevlekte witsnuitlibel, groene glazenmaker, mercurwaterjuffer, Noordse winterjuffer, oostelijke witsnuitlibel, rivierrondbout, sierlijke witsnuitlibel
Insecten	brede geelrandwaterroofkever, gestreepte waterroofkever, heldenbok, juchtleerkever, oeveraas, vermiljoenkever
Overig	Bataafse stroommossel, platte schijfhoren

Artikel 3.5. In het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn

Vogels	appelvink, baardman, beflijster, bergeend, bergfluit, bijeneter, blauwborst, blauwe kiekendief, boerenzwaluw, bontbekplevier, bonte strandloper, bonte vliegenvanger, boomklever, boomkruiper, boompieper, boomvalk, bosrietzanger bosruiter, bosuil, braamsluiper, brandgans, bruine kiekendief, buizerd, casarca, Cetti's zanger, draaihal, duinpieper, dwergmeeuw, dwergster, Engelse kwikstaart, Europese kanarie, fitis, fluit, geelgors, gekraagde roodstaart, gele kwikstaart, geoorde fuut, glanskop, goudhaan, grasmus, graspieper, graszanger, grauwe kiekendief, grauwe klauwier, grauwe vliegenvanger, griel, groene specht, groenling, grote bonte specht, grote gele kwikstaart, grote karekiet, grote stern, grote zilvereiger, havik, heggenmus, hop, huiszwaluw, ijsvogel, kerkuil, klapekster, klein waterhoen, kleine barmst, kleine bonte specht, kleine karekiet, kleine plevier, kleine zilvereiger, kleinste waterhoen, kluut, kneu, koolmees, koereiger, kraanvogel, krekeltzanger, kortsnavelboomkruiper, kruisbek, kuifmees, kwak, kwartelkoning, lepelaar, matkop, middelste bonte specht, nachtegaal, Noordse stern, oehoe, oeverloper, oeverpieper, oeverzwaluw, ooievaar, orpheusspotvogel, paapje, pestvogel, pimpelmees, poelruiter, porseleinhoen, purperreiger, putter, ransuil, rietgors, rietzanger, rode wouw, roerdomp, roodborst, roodborsttapuit, roodhalsfuut, rouwkwikstaart, sijs, slangenarend, slechtvalk, smelleken, snor, sperwer, spotvogel, sprinkhaanzanger, steenuil, steltkluut, strandplevier, taigaboomkruiper, tapuit, tijftaf, torenvalk, tuinfluit, velduil, visarend, visdief, vuurgoudhaan, wespandief, wielewaal, winterkoning, witbandkruisbek, witte kwikstaart, witwangster, nachtzwaluw, woudaap, zeearend, zwarte mees, zwarte ooievaar, zwarte roodstaart, zwarte specht, zwarte stern, zwarte wouw, zwartkop, zwartkopmeeuw
--------	--

Tabel V. Verbodsbepalingen en toelichting Artikel 3.10 Wet natuurbescherming

Artikel 3.10. Andere soorten		
Het is verboden om: 1. In het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, vlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A1, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen. 2. De vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen. 3. Vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B2, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onttorten of te vernielen.		
Toelichting		
Het gaat bij artikel 10 om in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, vlinders, libellen en kevers. Dieren zijn opgenomen in bijlage onderdeel A1. Planten zijn opgenomen in bijlage onderdeel B2 van de Wet natuurbescherming. Voor een aantal zoogdieren, amfibieën en reptielen geldt per provincie een vrijstelling onder bepaalde voorwaarden. Dit verschilt per provincie. De betreffende soorten zijn aangegeven met een sterretje. Daarnaast is het mogelijk dat sommige provincies ook 'eigen' beschermde soorten hanteren, als aanvulling op het landelijke.		
Soorten		
Dieren	Zoogdieren	aardmuis*, boommarter, bosmuis*, bunzing*, damhert, das, dwergmuis*, dwergspitsmuis*, edelhert, eekhoorn*, egel*, eikelmuis, gewone bosspitsmuis*, gewone zeehond, grote bosmuis, grijze zeehond, haas*, hermelijn*, huisspitsmuis*, konijn*, molmuis, ondergrondse woelmuis*, ree*, rosse woelmuis*, steenmarter*, tweekleurige bosspitsmuis*, veldmuis*, veldspitsmuis, vos*, waterspitsmuis, wezel*, wild zwijn, woelrat*
	Amfibieën	Alpenwatersalamander, bruine kikker*, gewone pad*, kleine watersalamander*, meerkikker*, middelste groene kikker*, vinpootsalamander, vuursalamander
	Reptielen	adder, hazelworm*, levendbarende hagedis*, ringslang
	Vissen	beekdonderpad, beekprik, elrits, gestippelde alver, grote modderkruiper, kwabaal
	vlinders	aardbeivlinder, bosparelmoevlinder, bruin dikkopje, bruine eikenpage, donker pimpernelblauwtje, duinparelmoevlinder, gentiaanblauwtje, grote parelmoevlinder, grote vos, grote vuurvlinder, grote weerschijnvlinder, iepenpage, kleine heivlinder, kleine ijsvogelvlinder, komavvlinder, pimpernelblauwtje, sleedoornpage, spiegeldikkopje, veenbesblauwtje, veenbosparelmoevlinder, veenhooibeestje, veldparelmoevlinder, zilveren maan
	Libellen	beekrombout, bosbeekjuffer, donkere waterjuffer, gevlekte glanslibel, gewone bronlibel, hoogveenglanslibel, Kempense heidelibel, speerwaterjuffer
	Overige soorten	Europese rivierkreeft, vliegend hert
Planten		akkerboterbloem, akkerdoornzaad, akkerogentroost, bekierde ogentroost, berggamander, bergnachtorchis, blaasvaren, blauw guichelheil, bokkenorchis, bosboterbloem, bosdravik, brave hendrik, brede wolfsmelk, breed wollegras, bruinrode wespenorchis, dennenororchis, dregs, echte gamander, franjegentiaan, geelgroene wespenorchis, geploide vrouwenmantel, getande veldsla, gevlekt zonneroosje, glad biggenkruid, gladde zegge, groene nachtorchis, groensteel, groot spiegelklokje, grote bosaardbei, grote leeuwenklauw, honingorchis, kalkboterbloem, kalketrip, karthuiszanger, karwijselie, kleine ereprijs, kleine schorseeneer, stijve wolfsmelk, kleine wolfsmelk, kluwenklokje, knollathyrus, knolspirea, korensla, kranskarwij, kruip-tijm, lange zonnedaauw, liggende ereprijs, moerasgamander, muurbloem, naakte lathyrus, naaldenkervel, pijlscheefkalk, roggelelie, rood peperboompje, rozenkransje, ruw pazelzaad, scherpkruid, schubvaren, schubzegge, smalle raai, spits havikskruid, steenbraam

Volgens artikel 3.31 zijn de verboden, bedoeld in de artikelen 3.1, 3.5 en 3.10 niet van toepassing op handelingen die zijn beschreven in en aantoonbaar worden uitgevoerd overeenkomstig een door het Ministerie van Economische Zaken goedgekeurde gedragscode en die plaatsvinden in het kader van bestendig beheer, bestendig gebruik, of ruimtelijke ontwikkeling of inrichting.

Houtopstanden

De bescherming van houtopstanden onder conform hoofdstuk 4 van de Wet natuurbescherming heeft als doel om het aanwezige areaal bos in Nederland te behouden. Onder houtopstanden vallen alle zelfstandige eenheden van bomen, boomvormers of struiken van een oppervlakte van tien are of meer of rijbeplanting die meer dan twintig bomen omvat.

Binnen de Wet natuurbescherming zijn op houtopstanden de artikelen van toepassing die zijn opgenomen in tabel VI.

Tabel VI. Bescherming houtopstanden in de Wet natuurbescherming

Artikel 4.1	De artikelen uitgezonderd artikel 4.6 zijn niet van toepassing op: - Houtopstanden binnen de bij besluit van de gemeenteraad vastgestelde grenzen van de bebouwde kom; - Houtopstanden op erven of in tuinen; - Fruitbomen en windschermen om boomgaarden; - Naaldbomen, kennelijk bedoeld om te dienen als kerstbomen, indien niet ouder dan twintig jaar; - Kweekgoed; - Wegbeplantingen, beplantingen langs waterwegen en eenrijige beplantingen langs landbouwgronden bestaande uit wilgen en populieren; - het dunnen van een houtopstand; - uit populieren, wilgen, essen of elzen bestaande beplantingen die kennelijk zijn bedoeld voor de productie van houtige biomassa, indien zij: - ten minste eens per tien jaar worden geoogst; - bestaan uit minstens tienduizend stoven per hectare per beplantingseenheid, zijnde een aangeesloten beplanting die niet wordt doorsneden door onbeplante stroken breder dan twee meter, en - zijn aangelegd na 1 januari 2013.
Artikel 4.2	- Het is verboden een houtopstand geheel of gedeeltelijk te vellen of te doen vellen, met uitzondering van het periodiek vellen van griend- of hakhout, zonder voorafgaande melding daarvan bij gedeputeerde staten. - Gedeputeerde staten kunnen het vellen van houtopstanden telkens voor ten hoogste vijf jaar verbieden ter bescherming van bijzondere natuur- of landschapswaarden.
Artikel 4.3 lid 1 en 2	Ingeval een houtopstand geheel of gedeeltelijk is geveld, met uitzondering van het periodiek vellen van griend- of hakhout, of anderszins teniet is gegaan, draagt de rechthebbende zorg voor het op bosbouwkundig verantwoorde wijze herbeplanten van dezelfde grond binnen drie jaar na het vellen of tenietgaan van de houtopstand. De rechthebbende vervangt binnen drie jaar na de herbeplanting, bedoeld in het eerste lid, herbeplanting die niet is aangeslagen.
Artikel 4.4 lid 1	De artikelen 4.2, eerste en derde lid, en 4.3, eerste en tweede lid, zijn niet van toepassing op: het vellen van houtopstanden en herbeplanten op een wijze die is beschreven in en aantoonbaar wordt gerealiseerd overeenkomstig een door Onze Minister goedgekeurde gedragscode. het vellen van houtopstanden ter uitvoering van een instandhoudingsmaatregel of een passende maatregel in het kader van natuurontwikkeling en -beheer
Artikel 4.5	Gedeputeerde staten kunnen ontheffing verlenen van artikel 4.3, eerste en tweede lid, ten behoeve van herbeplanting op andere grond, indien de herbeplanting voldoet aan bij provinciale verordening gestelde regels.

Bijlage 2 Verklarende woordenlijst

Externe werking

Niet alleen activiteiten in een Natura 2000-gebied/NNN hebben invloed op de staat van instandhouding van het gebied, ook activiteiten buiten het gebied kunnen de natuurwaarden in een gebied beïnvloeden. Dit wordt "externe werking" genoemd. Er bestaat geen ruimtelijke grens voor externe werking: bepalend zijn de effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van de soorten en habitattypen in het Natura 2000-gebied/NNN, ongeacht de afstand tot het beschermde gebied.

Expert Judgement

Inschatting van een deskundige op grond van zijn kennis en ervaring.

Foerageerhabitat

Het gebied waarbinnen een soort voedsel zoekt.

Foerageren

Zoeken en vinden van voedsel door dieren (jachtgebied).

Functioneel leefgebied

Hiermee wordt het gebied dat is benodigd om de functionaliteit van een voortplantingsplaats of van een vaste- rust of voortplantingsplaats te behouden. Een nestlocatie of voortplantingsplaats kan bijvoorbeeld alleen succesvol functioneren, wanneer er voldoende habitat (schuilgelegenheid, voedsel etc.) van voldoende kwaliteit aanwezig is om te kunnen paren, eieren te leggen en jongen groot te brengen.

Gunstige staat van instandhouding

Er is sprake van een gunstige staat van instandhouding van een soort of habitatype als de omstandigheden waarin de soort of het habitatype voorkomt perspectief bieden op een duurzaam voortbestaan van die soort of dat habitatype.

Habitat

Omvat de plaatsen waar een bepaald organisme voorkomt doordat de abiotische en biotische factoren (niet levende en levende natuur) van die plaatsen voldoen aan de eisen en toleranties die het organisme stelt om te kunnen overleven, groeien en zich voortplanten.

Kraamverblijfplaats

Voortplantingsplaats van vleermuizen. Het gaat hierbij vaak om de vrouwelijke exemplaren van een kolonie (ook wel kraamgroep genoemd) die gezamenlijk hun jongen grootbrengen. De aantallen vleermuizen in een kraamgroep kan oplopen tot meerdere honderden exemplaren.

Landschappelijk inpassingsplan

Het inpassen van ruimtelijke ontwikkelingen in het buitengebied middels een ontwerp van de groenvoorziening, dat voldoet aan het beleid ten aanzien van ruimtelijke kwaliteit. Hierdoor wordt zorg gedragen dat een ruimtelijke ontwikkeling past in het landschap.

Landhabitat

Amfibieën zijn voor de voortplanting afhankelijk van water. Buiten de voortplantingsperiode maakt de soortgroep gebruik van landhabitat als onderdeel van het leefgebied. Landhabitat voor amfibieën omvat onder andere structuurrijke of opgaande vegetatie zoals (loof)bos, houtwallen, struikgewas, heide, ruigtekruiden, vegetaties en moeras.

Mitigerende maatregelen

Maatregelen die negatieve effecten bij een ingreep voorkomen of reduceren.

Omgevingscheck

Een omgevingscheck wordt uitgevoerd bij verlies van leefgebied van een jaarrond beschermde functie van een soort die door een ingreep (tijdelijk) verloren gaat. De omgeving van de ingreep wordt door een ter zake deskundige beoordeeld op aanwezigheid van voldoende alternatief leefgebied en/of potentiële verblijfplaatsen.

Ontheffing

De Wet natuurbescherming is bedoeld om planten- en diersoorten die vrij in het wild leven te beschermen. Om deze kwetsbare soorten te beschermen bevat de Wet natuurbescherming een aantal verbodsbepalingen. Onder bepaalde voorwaarden mogen de activiteiten wel doorgaan, daarvoor kan een ontheffing benodigd zijn. Een ontheffing is een besluit waarbij in een individueel concreet geval een uitzondering op een wettelijk verbod wordt gemaakt.

Paarverblijfplaats

Dit is een verblijfplaats die hoofdzakelijk in het najaar (september/oktober) door vleermuizen worden gebruikt om te paren. Eén mannetje kan een dergelijke verblijfplaats met meerdere vrouwtjes delen. In de omgeving van de paarverblijfplaats wordt veelal door het territoriale mannetje middels baltsvluchten getracht vrouwtjes aan te lokken.

Projectplan

Een projectplan dient als begeleidend document voor een ontheffingsaanvraag. In het projectplan zijn maatregelen verwoord waarmee de functionaliteit van een rust- of voortplantingsplaats van een beschermde soort behouden blijft en schade aan individuen wordt voorkomen.

Populatie

Een biologische populatie is een groep individuen van dezelfde soort die zich onderling voortplant en als zodanig geïsoleerd is van andere zulke groepen.

Rode Lijst

Rode Lijsten laten zien welke soorten zijn verdwenen en welke soorten in een gebied sterk zijn achteruitgegaan of zeldzaam zijn. Er bestaan verschillende Rode Lijsten. Voor vogels, voor zoogdieren, planten, paddenstoelen, insecten en voor allerlei andere soortgroepen. Rode Lijsten hebben geen officiële juridische status. Plaatsing op de lijst maakt een dier dus nog geen 'beschermde diersoort' in de zin van de Wet natuurbescherming. De Rode Lijsten hebben in de praktijk wel een belangrijke signaleringfunctie. Door de Rode Lijst te raadplegen, kunnen alle instellingen die met natuurbehoud te maken hebben rekening houden met bedreigde soorten.

Significant negatief effect

Een effect is in het kader van de Wet natuurbescherming significant als de instandhoudingsdoelen van het Natura 2000-gebied dreigen te worden aangetast.

Het begrip 'significant' staat centraal in de toepassing van het beschermingsregime voor Natura 2000-gebieden bij zowel vaststelling van beheerplannen als de vergunningverlening. Het bepaalt of een uitvoerige toetsing, een zogenaamde passende beoordeling, moet worden uitgevoerd. Indien als gevolg van een ingreep de toekomstige oppervlakte habitat of leefgebied, aantal van een soort of kwaliteit van een habitat lager zal worden dan zoals bedoeld in de instandhoudingsdoelstelling, dan kan sprake zijn van significante gevolgen. Voor het goede begrip, de soorten hoeven er niet te zitten, het gebied moet geschikt zijn voor de soorten.

Voortplantingsplaats of rustplaats

Een plek binnen het leefgebied van een soort die essentieel is voor de levenscyclus van een individu. De Wet natuurbescherming omschrijft niet exact wat een vaste rust- of voortplantingsplaats is. Dit is soortafhankelijk.

Vliegroute

Een vaste route die door vleermuizen wordt gebruikt tussen de verblijfplaatsen naar foerageergebieden.

Winterverblijfplaats

Verblijfplaats die gebruikt wordt om de periode van winterrust te overbruggen. Voor vleermuizen zijn dit vorstvrije, maar koele en vochtige plekken. Er kans sprake zijn van massaverblijfplaatsen, verblijfplaatsen van kleine groepen of één of enkele individuen.

Zomerverblijfplaats

Buiten de kraamperiode worden deze door groepjes vrouwtjes en jongen gebruikt, in de kraamperiode door individuele mannetjes.

